

2025

OMLADINSKI SAVETI

Osnivanje i upravljanje omladinskim savetima: priručnik

Organization for Security and
Co-operation in Europe
Mission in Kosovo

2025

OMLADINSKI SAVETI

Osnivanje i upravljanje omladinskim savetima: priručnik

Organization for Security and
Co-operation in Europe
Mission in Kosovo

Sadržaj

Predgovor	9
UVOD	11
PRVO POGLAVLJE: ŠTA SE PROMENILO?	13
DRUGO POGLAVLJE: KAKO OSNOVATI CENTRALNI OMLADINSKI SAVET?	16
Koje su uloge i odgovornosti Centralnog omladinskog saveta?	16
Koja je struktura Centralnog omladinskog saveta?	17
Vodič korak po korak za osnivanje Centralnog omladinskog saveta	21
Kako osnovati skupštinu	21
Kako osnovati Centralni omladinski savet?	23
Kako se bira predsedništvo?	24
Kako tražiti tehničku i finansijsku podršku za Centralni omladinski savet?	24
TREĆE POGLAVLJE: : KAKO OSNOVATI LOKALNI OMLADINSKI SAVET?	26
Koje su uloge i odgovornosti Lokalnog omladinskog saveta?	26
Kakva je struktura Lokalnog omladinskog saveta?	27
Vodič korak po korak za osnivanje Lokalnog omladinskog saveta	31
Kako osnovati skupštine?	31
Kako osnovati Lokalni omladinski savet?	33
Kako se bira predsedništvo?	34
Kako tražiti tehničku i finansijsku podršku za Lokalni omladinski savet?	34
ANEKSI	36

Skraćenice

ARM, Agencija	Agencija za razvoj mladih
COS	Centralni omladinski savet
COAS	Centralni omladinski akcioni savet
LOS	Lokalni omladinski savet
LOAS	Lokalni omladinski akcioni savet
MSO, Ministarstvo	Ministarstvo sporta i omladine
OEBS	Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju
OGD	Organizacija građanskog društva

Predgovor

Misija OEBS-a na Kosovu odavno je shvatila jednu jednostavnu, ali moćnu istinu: uključivanje mladih čini društva snažnijim, pravičnijim i otpornijim. Mladi nisu samo korisnici politika i programa – oni su partneri, inovatori i lideri čije ideje i energija oblikuju budućnost. Njihovo učešće nije stvar izbora; ono je nužno za izgradnju demokratskih, inkluzivnih i mirnih zajednica.

Ove godine, kada obeležavamo 50. godišnjicu Helsinškog završnog akta i 10. godišnjicu globalne agende Mladi, mir i bezbednost, Misija OEBS-a na Kosovu ponosno potvrđuje svoju trajnu posvećenost obezbeđivanju značajnog učešća mladih – učešća koje zaista utiče na odluke i unapređuje živote.

Tokom protekle dve decenije, Misija je zajedno sa mladima, institucijama i zajednicama radila na izgradnji temelja participativne demokratije na Kosovu. Od podrške prvim lokalnim omladinskim akcionim savetima do pomoći u izradi zakonodavstva i politika za mlade na Kosovu, naš pristup je bio sveobuhvatan – kombinovanje reforme politika, izgradnje kapaciteta, institucionalnog razvoja i osnaživanja zajednica.

Nedavno usvajanje novog zakona o mladima predstavlja značajan korak napred. On uspostavlja jasniju i inkluzivniju strukturu za angažovanje mladih na centralnom i lokalnom nivou, naglašavajući odgovornost, raznolikost i međusektorsku saradnju. Kroz aktivno učešće u javnim konsultacijama i tehničku podršku Ministarstvu sporta i omladine, Misija je pomogla da novi okvir odražava stavove i težnje samih mladih.

Ovaj priručnik o osnivanju i vođenju omladinskih saveta nadovezuje se na ta dostignuća. On sadrži praktične, operativne smernice za sprovođenje zakona u praksu kako bi omladinski saveti bili demokratski, transparentni, reprezentativni i održivi.

Podržavajući ovaj proces, Misija OEBS-a na Kosovu potvrđuje svoje uverenje da mladi nisu samo budućnost, već i sadašnjost – nosioci promena koji moraju imati glas u oblikovanju politika koje utiču na njih. Kroz iskreno angažovanje, zajedničku odgovornost i partnerstvo, možemo nastaviti da gradimo Kosovo u kojem svaka mlada osoba ima priliku da učestvuje, doprinosi i predvodi u stvaranju inkluzivnijeg i demokratskijeg društva.

Ambasador Džerard Mekgark
Šef Misije OEBS na Kosovu

Uvod

Koja je svrha ovog priručnika?

Omladinski saveti imaju ključnu ulogu u jačanju demokratskog upravljanja, razvoju zajednice i inkluzivnom donošenju odluka na centralnom i lokalnom nivou. Oni obezbeđuju strukturisan mehanizam kroz koji mladi mogu da artikuliraju svoje potrebe, učestvuju u raspravama o politikama i doprinose stvaranju odgovornijeg i inkluzivnijeg javnog života.

Osnovna svrha ovog priručnika jeste da pruži strukturisanu i praktičnu podršku za efikasno osnivanje i funkcionisanje Centralnog omladinskog saveta (COS) i lokalnih omladinskih saveta (LOS). On sadrži detaljna uputstva, kao i jasna objašnjenja važećih političkih, zakonskih i regulatornih okvira. Pažnja je posebno usmerena na pružanje pomoći pri uspostavljanju omladinskih saveta, kako bi proces bio inkluzivan, transparentan i usklađen sa načelima demokratskog učešća.

Kako je izrađen ovaj priručnik?

Ovaj priručnik je izrađen korišćenjem participativne metodologije zasnovane na činjenicama, u periodu od marta do maja 2025. godine, pri čemu su kombinovani pravna analiza, uključivanje aktera i javne konsultacije. Prvo je urađena detaljna kabinetska analiza [Zakona br. 08/L-264 o mladima \(2024\)](#)¹, [Pravilnik \(MSO\) br. 09/2024 o omladinskim savetima](#),² i odgovarajućih strateških dokumenata, kao što su [Strategija za mlade 2024–2032](#),³ kako bi se uočili nedostaci i pravni sadržaj pretočio u praktične smernice koje su prilagođene mladima. Nakon toga je urađena onlajn anketa sa 40 odgovora⁴, u koju su bili uključeni mladi, opštinski službenici i organizacije građanskog društva (OGD), kako bi se stekao uvid u nivo informisanosti i potrebe sprovođenja. Radi dubljeg razumevanja, održano je šest sastanaka na terenu u 26 opština⁵, uz učešće preko 100 aktera, uključujući omladinske aktiviste, bivše lokalne akcione omladinske savete (LAOS), studentske savete i službenike za mlade. Na ovim sastancima, organizovanim u saradnji sa Odeljenjem za mlade Ministarstva sporta i omladine (MSO), predstavljene su stvarne okolnosti na terenu, utvrđeni izazovi i istaknute najbolje prakse. Triangulisani pravni, kvantitativni i kvalitativni nalazi čine osnovu ovog priručnika, obezbeđujući njegovu utemeljenost u kontekstu mladih i usklađenost sa potrebama onih koji su direktno uključeni u osnivanje omladinskih saveta.

¹ Zakon br. 08/L-264 on mladima, može se naći na: <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=95847>

² Pravilnik (MSO) br. 09/2024 o omladinskim savetima, može se naći na: <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=100111>

³ Strategija za mlade 2024-2032, može se naći na:

https://www.mkrs-ks.org/repository/docs/STRATEGIJA_SHTETERORE_PER_RINI_2024-2032_SRB.pdf?utm_source=copilot.com

⁴ Demografski podaci o ispitanicima: 62% muškaraca i 38% žena; 57% kosovskih Albanaca; 10% kosovskih Srba; 8% kosovskih Roma, kosovskih Aškaliya i kosovskih Egipćana; i 5% kosovskih Turaka. Raspodela po starosti pokazuje da je 75% ispitanika bilo starije od 30 godina, 15% je imalo 19–29 godina, a 10% 25–29 godina.

⁵ Uroševac, Kačanik, Elez Han, Priština, Lipljan, Kosovo Polje, Obilić, Štimlje, Gračanica, Peć, Đakovica, Istok, Klina, Prizren, Suva Reka, Dragaš, Orahovac, Mališevo, Glogovac, Južna Mitrovica, Podujevo, Srbica, Vučitrn, Gnjilane, Kamenica.

Za koga je ovaj priručnik?

Ovaj priručnik je osmišljen za širok spektar aktera angažovanih u omladinskom sektoru. Njegovi primarni korisnici su mladi koji žele da postanu članovi centralnih i lokalnih saveta, opštinski službenici za mlade, kao i osoblje Ministarstva i Agencije za razvoj omladine (Agencija, ARO). Priručnik je namenjen i organizacijama građanskog društva koje podržavaju angažovanje mladih, kao i omladinskim aktivistima i omladinskim radnicima uključenim u građansko učešće. Njime se pruža podršku i formalnim institucionalnim akterima i neformalnim inicijativama koje vode mladi, budući da sadrži pristupačna i praktična uputstva za sve faze osnivanja i funkcionisanja omladinskih saveta. Pristup usmeren na korisnika obezbeđuje da svaki akter može da razume svoje specifične uloge i odgovornosti, čime doprinosi kohezivnijoj i inkluzivnijoj infrastrukturi za učešće mladih na svim nivoima upravljanja.

Kako ga koristiti?

Priručnik je organizovan tako da bude praktičan, sa detaljnim uputstvima, i pregledan za različite korisnike. Svaki deo odgovara različitoj fazi ili komponenti razvoja omladinskog saveta, počevši od objavljivanja javnih poziva i izbora članova, pa do obezbeđivanja inkluzivnog učešća i očuvanja institucionalne memorije. Čitaoci mogu direktno da odu na deo koji odgovara njihovoj ulozi, bilo da su mladi članovi koji formiraju savet, opštinski službenici koji olakšavaju proces ili akteri iz građanskog društva koji podržavaju aktivnosti izgradnje kapaciteta. Dokument sadrži objašnjenja, koja su uokvirena radi preglednosti, ali i praktične alate i obrasce, koji se nalaze u aneksima, kako bi se pravne obaveze pretočile u konkretne korake. Iako se priručnik može koristiti linearno, on omogućava i modularno čitanje, što znači da zainteresovani akteri mogu konsultovati određena poglavlja ili anekse u zavisnosti od svojih specifičnih potreba.

PRVO POGLAVLJE:

Šta se promenilo?

Novi politički, pravni i regulatorni okvir stavlja Centralni omladinski savet i lokalne omladinske savete u središte saradničkog okruženja, koje obuhvata vladine institucije, lokalne uprave i građansko društvo, i obezbeđuje podršku glasovima mladih.

U središtu ovog sistema nalazi se novoosnovana Agencija za razvoj mladih, koja koordiniše rad omladinskog sektora, pruža podršku savetima i upravlja sertifikacijom volontera radi formalnog priznavanja angažovanja mladih. Ova struktura pretvara učešće mladih u stratešku, institucionalizovanu snagu koja oblikuje politiku, obrazovanje i društveni život.

Novi pravni okvir redefiniše uloge u omladinskom sektoru: prema prethodnom zakonu, centralni i lokalni omladinski akcioni saveti (COAS i LOAS) funkcionisali su kao registrovane organizacije građanskog društva, a prema novom zakonu, oni se osnivaju kao neformalne grupe. Ova promena naglašava njihovu ulogu kao strateških partnera vladinih institucija, koje sada imaju zakonsku obavezu da uključe mlade i podrže ih. Ova koordinisana struktura ugrađuje učešće mladih u upravljanje, sa potencijalom da podstakne dugoročno građansko poverenje i demokratsko učešće.

	Šta se promenilo u odnosu na prethodnu strukturu?	Zašto je to važno za omladinski sektor?
<p>Centralni omladinski savet: Savetodavna, zagovaračka i monitoring grupa za pitanja mladih, koja služi kao platforma za saradnju između Vlade, lokalnih saveta, omladinskih organizacija i neformalnih grupa.⁶</p> <p>Lokalni omladinski saveti: Slični Centralnom omladinskom savetu, ali deluju na opštinskom nivou.⁷</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Od registrovane organizacije građanskog društva do neformalne grupe;▪ Redefinisane uloge i odgovornosti radi osnaživanja glasova mladih.▪ Ojačana uloga za učešće u centralnim i lokalnim institucionalnim strukturama i procesima;▪ Direktna podrška za unutrašnje upravljanje	<p>Direktna linija ka vladi! COS omogućava omladinskim organizacijama i neformalnim grupama da izraze svoje zabrinutosti i doprinesu oblikovanju i sprovođenju politika.</p> <p>Vaš glas na lokalnom nivou! LOS je od ključnog značaja za rešavanje pitanja specifičnih za zajednicu i obezbeđivanje da lokalne politike odražavaju potrebe mladih.</p>

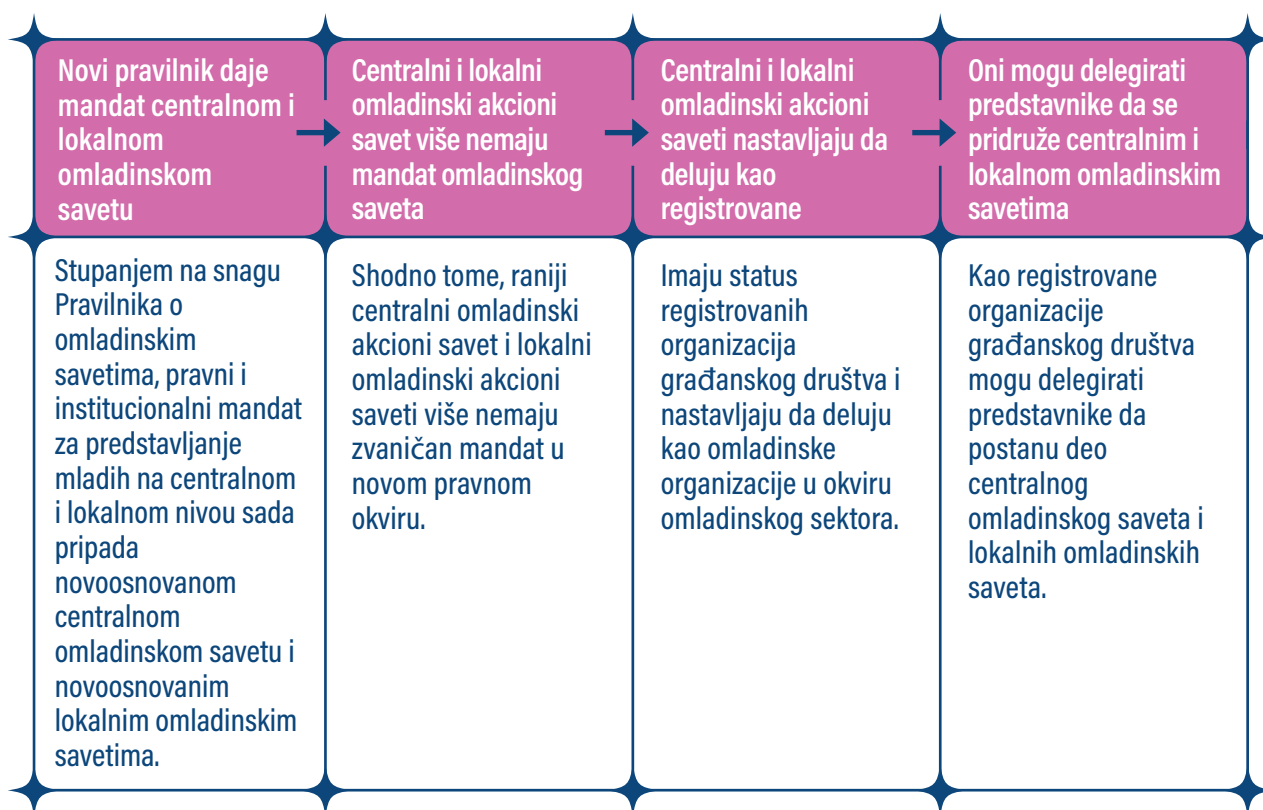
U novom zakonu o mladima, raniji lokalni akcioni omladinski saveti i centralni akcioni omladinski savet zamenjeni su lokalnim omladinskim savetima i centralnim

⁶ Zakon br. 08/L-264 o mladima, član 14 Centralni omladinski savet.

⁷ Zakon br. 08/L-264 o mladima, član 15 Lokalni omladinski saveti.

omladinskim savetom, što označava prelazak sa angažovanja zasnovanog na OGD na strukturisan model omladinskog učešća zasnovanog na pravima.

Ovi saveti sada imaju jasno definisane **uloge, zakonske mandate i institucionalnu podršku** da utiču na politike, **savetuju** organe vlasti i **prate** omladinske strategije. Ovaj dijagram ilustruje institucionalnu tranziciju sa ranijih omladinskih saveta (Centralni/Lokalni omladinski akcioni savet) na nove savete, zakonski priznate i uređene omladinske savete (Centralni/Lokalni omladinski savet), i ujedno prikazuje nastavak uloge ranijih saveta kao aktivnih organizacija građanskog društva.

ZAŠTO SE PRIDRUŽITI Centralnom omladinskom savetu ili Lokalnom savetu?

Građansko učešće je temelj oblikovanja budućnosti zajednica i društva. Biti deo COS-a ili LOS-a nudi opipljive koristi za mlade žene i muškarce uzrasta od 15 do 29 godina, omogućavajući im da doprinesu participativnim procesima kreiranja politika i donošenja odluka. Kroz ove procese mladima se pruža prilika da otvoreno iznesu svoje stavove i efikasno odgovore na moguće probleme i izazove koji utiču na njihov svakodnevni život. To nije samo prilika za lični rast, već i vrlo značajna investicija u njihovu budućnost kao odgovornih i posvećenih članova zajednice i društva.

Učlanjenjem u savete mladi mogu:

- ✓ Direktno doprineti procesima kreiranja politika i donošenja odluka, i tako obezbediti da njihov glas utiče na inicijative i na lokalnom i na centralnom nivou.
- ✓ Sticati profesionalno iskustvo kroz usvajanje praktičnih veština u (i) praćenju i evaluaciji sprovođenja strategija, politika i zakonodavstva, (ii) javnom nastupu, (iii) zagovaranju i izgradnji partnerstava; i (iv) participativnom formulisanju politika.
- ✓ Preko Centralnog omladinskog saveta ili lokalnih omladinskih saveta dobiti certifikate za svoje volontiranje, koje izdaju Agencija i opština. Ovi certifikati su vrlo korisni kada se konkuriše za stipendije i prijavljuje za stručnu praksu.
- ✓ Imati pristup mogućnostima za izgradnju kapaciteta, kao što su programi obuke, razmene i mentorske programi, koje pružaju organizacije građanskog društva, vlada i međunarodni partneri.
- ✓ Postati deo šire celine u kojoj članovi, kroz sistematsko učešće obezbeđeno Zakonom o mladima i Pravilnikom o omladinskim savetima, mogu direktno pristupiti procesima na centralnom i lokalnom nivou.
- ✓ Umrežavati se sa donosiocima odluka kroz direktne sastanke i saradnju sa opštinskim zvaničnicima, liderima građanskog društva, međunarodnim organizacijama i drugim mladim pokretačima promena.
- ✓ Zauzimati se za zajednicu u kojoj žive, iznositi probleme, predlagati rešenja i doprinositi izgradnji inkluzivnijeg i odgovornijeg upravljanja.

DRUGO POGLAVLJE: Kako osnovati centralni omladinski savet?

Centralni omladinski savet se zalaže za inkluzivne i rodno osetljive omladinske politike kroz aktivno zastupanje glasova mladih, zauzimanje za njihove potrebe, savetovanje centralnih i lokalnih institucija, praćenje sprovođenja politika, učestvovanje u ključnim diskusijama, koordinaciju napora, predlaganje inovativnih rešenja, izveštavanje o napretku i umrežavanje radi izgradnje snažnijeg omladinskog ekosistema.

Koje su uloge i odgovornosti Centralnog omladinskog saveta?

COS ima ključnu ulogu u predstavljanju i zastupanju potreba i interesa mladih na centralnom i lokalnom nivou. Njegove odgovornosti su višestruke i obuhvataju predstavljanje, saradnju, procenu potreba, zagovaranje politika, podršku lokalnim savetima, prikupljanje podataka, učesće u ključnim komisijama, izgradnju partnerstava i organizaciju događaja.

Kao glavni glas mladih, Centralni omladinski savet ima zadatak da **predstavlja mlade** pred institucijama i međunarodnim telima, obezbeđujući pravičnost i inkluziju. To podrazumeva aktivno učestvovanje u diskusijama, predstavljanje perspektiva mladih i zagovaranje politika koje odgovaraju na njihove potrebe.

Od suštinskog značaja je da Centralni omladinski savet održava tesnu saradnju sa Agencijom, u koordinaciji sa imenovanim mentorom Agencije, koji članovima saveta daje smernice i savete i pruža im podršku u izgradnji kapaciteta. Ovo mentorstvo omogućava članovima da steknu veštine potrebne za efikasno ispunjavanje svojih odgovornosti. COS je dužan da na vreme podnosi godišnje planove, zahteve za troškove i izveštaje Agenciji za razvoj mladih, čime se obezbeđuje transparentnost i odgovornost.

U saradnji sa mentorom Agencije i lokalnim omladinskim savetima, Centralni omladinski savet **utvrđuje potrebe mladih i priprema akcione planove** za unapređenje njihove uloge na centralnom i lokalnom nivou. To podrazumeva sprovođenje anketa, održavanje konsultacija, prikupljanje i analizu podataka radi razumevanja izazova i mogućnosti za mlade.

COS takođe **savetuje** javne institucije, **zauzima se** za pitanja mladih i **prati** sprovođenje omladinskih politika, uključujući Strategiju za mlade. To podrazumeva reviziju zakonodavstva, učestvovanje u javnim konsultacijama i pozivanje vlade na odgovornost za preuzete obaveze prema mladima.

Pored toga, Centralni omladinski savet **podržava osnivanje i funkcionisanje lokalnih omladinskih saveta**, prikuplja podatke o njihovom delovanju i aktivnostima i o tome izveštava Agenciju. Na ovaj način se obezbeđuje odgovornost da lokalni omladinski saveti efikasno zastupaju potrebe mladih na lokalnom nivou.

Centralni omladinski savet učestvuje i na sastancima komisije za mlade, doprinoseći multisektorskom razvoju politika u omladinskom sektoru.

Na kraju, COS **gradi partnerstva** između omladinskih organizacija, javnih institucija, privatnog sektora i međunarodnih aktera radi podsticanja razvoja u oblasti omladinske politike. On organizuje i događaje i sastanke o pitanjima mladih, uključujući **godišnju konferenciju sa lokalnim omladinskim savetima**, čime se obezbeđuju platforme za diskusiju, umrežavanje i saradnju.

Koja je struktura Centralnog omladinskog saveta?

Centralni omladinski savet je organizovan u tri glavna tela. Na vrhu se nalazi **predsedništvo Centralnog omladinskog saveta**, koje čine **predsednik, četvero potpredsednika i sekretar**, odgovorno za vođenje i koordinaciju rada Saveta. Sam savet obuhvata **21 predstavnika mladih**, koji čine osnovnu grupu za donošenje odluka i odražavaju raznolikost mladih ljudi. Ovu strukturu dopunjuje **skupština Centralnog omladinskog saveta**, koja okuplja širu grupu aktera, uključujući predstavnike omladinskih organizacija, organizacija za mlade, studentskih saveza, studentskih saveta i omladinskih foruma političkih stranaka, obezbeđujući inkluzivno učešće i zastupljenost u dijalogu o omladinskoj politici i njenom formulisanju.

Agencija imenuje **mentora** koji pruža podršku Centralnom omladinskom savetu. Mentor može biti službenik javne administracije iz Agencije ili omladinski radnik. Mentor prvenstveno pruža podršku savetu u postupcima osnivanja, izradi godišnjeg plana rada, sprovođenju aktivnosti, izgradnji kapaciteta i učešću, kao i u drugim stvarima povezanim sa dužnostima COS-a. S druge strane, Centralni omladinski savet imenuje tematski odbor čiji je zadatak da bude mentor lokalnim omladinskim savetima.

Skupština Centralnog omladinskog saveta bira članove za COS, odobrava Osnivački akt i interveniše u slučaju nepravilnog funkcionisanja saveta. Mandat skupštine traje tri (3) godine, i počinje od dana konstitutivne sednice. Samo članovi skupštine mogu biti predloženi za kandidata i izabrani za COS.

Centralni omladinski savet bira predsednika, potpredsednike i sekretara radi formiranja predsedništva COS-a. Savet je glavno telo koje daje savete, zagovara i prati omladinsku politiku, i koordiniše rad omladinskog sektora. Maksimalan broj članova COS-a je 21, sa mandatom od tri (3) godine, koji počinje od dana kada skupština odobri Osnivački akt. Članovi saveta mogu biti ponovo izabrani za više uzastopnih mandata, sve dok pripadaju utvrđenoj starosnoj grupi.

Predsedništvo Centralnog omladinskog saveta je najviše upravljačko telo i ovlašćeni predstavnik saveta. Predsednik predstavlja COS u spoljnim odnosima, dok potpredsednici predsedavaju odborima. Skupština može raspustiti predsedništvo sa 50+1 posto glasova svojih članova, ako je ono teško prekršilo svoje radne dužnosti.

Skupština Centralnog omladinskog saveta

- ✓ Bira članove saveta i odobrava zvanični Osnivački akt.
- ✓ Nadgleda funkcionisanje saveta i interveniše u slučaju nepravilnog funkcionisanja.
- ✓ Obezbeđuje podobnost uslovom da samo članovi skupštine mogu biti predloženi i izabrani za COS.

Predsednik

- ✓ Organizuje najmanje 4 sastanka COS-a godišnje i predsedava njima;
- ✓ Stara se da godišnji plan rada bude pripremljen na vreme i dostavljen Agenciji;
- ✓ Potpisuje akte koje je odobrio Centralni omladinski savet i stara se o njihovoj primeni;
- ✓ Obezbeđuje da COS funkcioniše u skladu sa Osnivačkim aktom;
- ✓ Preduzima mere za sprovođenje godišnjeg plana rada i odluka dogovorenih na sastancima COS-a;
- ✓ Predstavlja Centralni omladinski savet u spoljnim odnosima;

Potpredsednici

- ✓ Predsedava jednim od odbora saveta. Jedan od odbora mora imati zadatak da bude mentor lokalnim omladinskim savetima;
- ✓ Menja predsednika ili predsednicu kada su odsutni;
- ✓ Podržava predsednika ili predsednicu u vršenju dužnosti i odgovornosti;
- ✓ Obezbeđuje sprovođenje aktivnosti odbora.

Sekretar

- ✓ Pruža podršku administrativnim poslovima COS-a;
- ✓ Planira i vodi zapisnike sa sastanaka;
- ✓ Upravlja komunikacijom u COS-u;
- ✓ Obezbeđuje da savet poštuje proceduralna pravila.

Članovi Centralnog omladinskog saveta

- ✓ Učestvuju na sastancima saveta;
- ✓ Predlažu teme za diskusiju i aktivnosti;
- ✓ Učestvuju u donošenju odluka i pokreću inicijative za sprovođenje plana rada COS-a;
- ✓ Pomažu u objedinjavanju dokumenata saveta;
- ✓ Aktivno učestvuju u radu odbora COS-a.

Odbori Centralnog omladinskog saveta

- ✓ COS može biti organizovan kroz odbore kako bi pokrio sve oblasti od interesa za omladinski sektor.
- ✓ Savet će osnovati najmanje četiri (4) odbora. Odbor za podršku lokalnim omladinskim savetima, kao jedini unapred utvrđen odbor koji osniva COS, fokusira se na pružanje podrške ovim savetima i mentorstvo u njihovim aktivnostima i funkcionisanju. Delokrug rada drugih odbora nije određen Pravilnikom, a u zavisnosti od relevantnosti, oni mogu biti:
 - Odbor za politike i zagovaranje (fokusira se na savetovanje javnih institucija, prepoznavanje potreba mladih i zagovaranje pitanja mladih. Obezbeđuje praćenje sprovođenja politika).
 - Odbor za partnerstva i saradnju (odgovoran za uspostavljanje partnerstava sa vladinim institucijama, OGD, privatnim sektorom i međunarodnim organizacijama).
 - Odbor za događaje i konferencije (organizacija događaja, uključujući godišnju omladinsku konferenciju i javne sastanke).
- ✓ Odbori saveta mogu se formirati prema oblastima iz Strategije za mlade.
- ✓ Odbore COS-a vodi jedan od potpredsednika, koji se stara o vođenju evidencije o radu i predstavlja odbor na sastancima unutar i van saveta, kao i pred centralnim javnim institucijama.

Raspuštanje, izbor novih članova i prestanak mandata

Centralni omladinski savet (COS) može se raspustiti na dva načina:

- (1) Ako dokumentuje nepravilno funkcionisanje saveta, Agencija podnosi skupštini preporuku za njegovo raspuštanje.
- (2) Ako najmanje 1/3 članova skupštine saveta dokumentuje nepravilno funkcionisanje COS-a, oni mogu podneti zahtev Agenciji da pokrene postupak raspuštanja.

U oba slučaja COS se može raspustiti samo odlukom najmanje 2/3 članova skupštine.

U slučaju raspuštanja COS-a, skupština bira nove članove saveta sa mandatom koji traje **samo do isteka prvobitnog mandata** Centralnog omladinskog saveta.

Kako se biraju novi članovi?

Novi članovi COS-a biraju se u sledećim slučajevima:

- izglasano je raspuštanje pre isteka mandata;
- član je dao ostavku;
- član je pre završetka mandata navršio godine koje ne ispunjavaju uslov starosne granice za mlade;
- predsedništvo je podnelo zahtev za razrešenje člana zbog kršenja pravilnika o radu, kao što su: stalno neopravdano odsustvovanje iz aktivnosti i sa sastanaka saveta, kršenje kodeksa ponašanja i etike, neizbegavanje sukoba interesa i/ili kršenje načela lojalnosti savetu. U takvim slučajevima član se može razrešiti odlukom 2/3 članova Centralnog omladinskog saveta.

Svi članovi COS-a moraju redovno učestvovati u aktivnostima saveta. U slučaju odsustva, član mora u pisanoj formi obavestiti predsedništvo COS-a zašto ne može da učestvuje. Ako je član odsutan sa tri uzastopna sastanka saveta, predsedništvo ima pravo da traži njegovo razrešenje iz saveta.

Novi članovi se biraju prema **poziciji koju su zauzeli** na sveobuhvatnoj listi izbornih rezultata, pri čemu se poštuje uslov inkluzivne zastupljenosti. Mandat novog člana traje samo do isteka mandata COS-a.

Šta se dešava nakon isteka mandata?

- Najmanje tri (3) meseca pre isteka mandata Centralnog omladinskog saveta, Agencija je dužna da pokrene postupak osnivanja nove skupštine u skladu sa važećim procedurama.
- Članovi saveta mogu biti ponovo izabrani sve dok ispunjavaju uslov starosne granice za mlade.

Vodič korak po korak za osnivanje Centralnog omladinskog saveta

Predsedništvo COK-a

Predsednik
Četiri potpredsednika
Sekretar

Centralni omladinski savet

21 predstavnik mladih

Skupština COS-a

Predstavnici omladinskih organizacija, organizacija za mlade, studentskih saveza, studentskih saveta i omladinskih foruma političkih stranaka

Kako osnovati skupštinu?

PRVI KORAK: Agencija za razvoj mladih saraduje sa mrežom OGD radi osnivanja skupštine Centralnog omladinskog saveta. To treba da bude najveća postojeća mreža OGD koja ima mandat da podrži saradnju između OGD i Vlade. Ako mreža nije dostupna za saradnju, Agencija bira drugu organizaciju građanskog društva putem javnog poziva.

DRUGI KORAK: Agencija, u saradnji sa partnerskom organizacijom građanskog društva (mreža OGD ili drugi OGD), objavljuje javni poziv za prijave za članstvo u skupštini Centralnog omladinskog saveta.

TREĆI KORAK: Partnerski OGD promoviše poziv, upravlja procesom prijavljivanja i učestvuje u komisiji za pregled podnetih prijava.

ČETVRTI KORAK: Agencija osniva komisiju za pregled podnetih prijava.

Ko čini komisiju?

- Dva predstavnika iz partnerske organizacije građanskog društva
 - Jedan predstavnik iz Agencije

Ko može da se prijavi za članstvo u skupštini Centralnog omladinskog saveta?

- Kandidat za predstavnika mora da ima od 15 do 29 godina;
- Mora da ima najmanje dve (2) godine dokumentovanog rada u omladinskom sektoru, koji se potvrđuje portfoliom (studentski savezi i studentski saveti su izuzeti iz ovog uslova).
- Omladinska organizacija ili organizacija za mlade mora da bude registrovana najmanje dve godine pre dana podnošenja prijave (za OGD), mora da ima zvaničan mandat univerziteta, škole ili političke stranke (za studentske saveze, studentske savete i omladinske forume političkih stranaka).
- Iako se Centralni omladinski savet ne osniva preko lokalnih omladinskih saveta, članovi LOS-a imaju pravo da budu predloženi za kandidata i izabrani u COS, a članovi COS-a takođe mogu biti predloženi i izabrani u LOS.

Kako se prijaviti za članstvo u skupštini Centralnog omladinskog saveta?

- Motivaciono pismo (uključujući iskustvo, ciljeve i razloge za učešće u skupštini, kao i osnovne podatke o delegiranom omladinskom predstavniku);
- Portfolio aktivnosti (delegirajuće omladinske strukture) (Aneks 1);
- Certifikat o registraciji (za OGD) ili zvanično priznanje univerziteta, škole ili političke stranke (za studentske saveze, studentske savete i omladinske forume političkih stranaka);
- Biografija (CV) predstavnika kojeg je omladinska struktura delegirala za članstvo u skupštini;
- Potvrda o nekažnjavanju predstavnika.

**Broj članova skupštine nije ograničen, i sve prijavljene strukture koje ispunjavaju kriterijume postaju deo skupštine. Komisija sastavlja i na zvaničnoj internet stranici Agencije za razvoj mladih objavljuje izveštaj sa listom struktura kojima je članstvo odobreno i odbijeno, kao i razlozima za odbijanje.*

**U skladu sa Pravilnikom, pojedinci ne mogu da pošalju prijavu direktno skupštini COS-a. Međutim, ako ispunjavaju kriterijume, mogu tražiti od omladinske organizacije, studentskog saveta/saveza ili omladinskog foruma političkih stranaka sa kojima su sarađivali da ih kandiduje.*

Kako osnovati Centralni omladinski savet?

PRVI KORAK: Agencija i partnerska organizacija građanskog društva podržavaju proces organizovanja konstitutivne sednice skupštine.

DRUGI KORAK: Agencija šalje poziv za konstitutivnu sednicu skupštine svim prihvaćenim članovima najmanje pet (5) dana pre dana održavanja konstitutivne sednice. Ako ne postoji kvorum (prosta većina) za konstitutivnu sednicu, Agencija i partnerska organizacija građanskog društva zakazuju novu sednicu u roku od 24 sata.

TREĆI KORAK: Tokom konstitutivne sednice skupštine, članovi skupštine mogu sami sebe kandidovati za članstvo u Centralnom omladinskom savetu. Iako se COS ne formira preko lokalnih omladinskih saveta (LOS), članovi LOS-a imaju pravo da budu predloženi i izabrani u COS i obrnuto.

ČETVRTI KORAK: Članovi skupštine glasaju za kandidate tajnim glasanjem (Agencija obezbeđuje sve glasačke listiće i izborni materijal). Svaki član skupštine može glasati za najviše pet (5) kandidata.

PETI KORAK: Centralni omladinski savet se osniva od kandidata koji su dobili najveći broj glasova. Inkluzivnost i zastupljenost se uzimaju u obzir na sledeći način:

- Najmanje 30% članova su devojke i mlade žene;
- Najmanje 20% članova pripada nevećnskim zajednicama;
- Najmanje 10% članova su osobe sa invaliditetom.

ŠESTI KORAK: Agencija za razvoj mladih i partnerska organizacija građanskog društva vode zapisnik sa konstitutivne sednice, listu izabranih članova COS-a i listu izbornih rezultata.

SEDMI KORAK: Izabrani Centralni omladinski savet priprema Osnivački akt (Aneks 3), za koji glasa i koji odobrava skupština tokom konstitutivne sednice.

OSMI KORAK: Agencija priprema obaveštenje o priznavanju COS-a i šalje ga Ministarstvu na potvrdu. Obaveštenje treba da sadrži Osnivački akt COS-a, zapisnik sa konstitutivne sednice skupštine i listu izbornih rezultata kao anekse.

DEVETI KORAK: Potpisivanjem odluke o priznavanju od strane ministra za sport i omladinu, COS dobija zvanično potvrđivanje svog osnivanja.

SAVETI za konstitutivnu sednicu: Preporučuje se da konstitutivna sednica traje dva (2) dana, kako bi kandidovani članovi skupštine i/ili članovi skupštine koji su kandidovali sami sebe imali dovoljno vremena da predstavu svoju viziju i cilj za članstvo u COS-u, a COS imao vremena da pripremi Osnivački akt (Aneks 2).

Kako se bira predsedništvo?

PRVI KORAK: U roku od 15 dana od dana početka mandata, Centralni omladinski savet saziva prvi sastanak radi izbora predsedništva COS-a (Aneks 4).

DRUGI KORAK: Članovi COS-a imaju pravo da kandiduju sami sebe za predsedništvo.

TREĆI KORAK: Predsednik, četiri (4) potpredsednika i sekretar Centralnog omladinskog saveta biraju se javnim glasanjem tokom prvog sastanka.

ČETVRTI KORAK: Pod rukovodstvom predsedništva, COS izrađuje i usvaja svoj pravilnik o radu (Aneks 5).

PETI KORAK: Pravilnik o radu predviđa osnivanje najviše četiri (4) odbora, od kojih svaki vodi jedan potpredsednik.

Kako tražiti tehničku i finansijsku podršku za Centralni omladinski savet?

Finansijska podrška Agencije

PRVI KORAK: Savet izrađuje godišnji plan aktivnosti (Aneks 5). Aktivnosti moraju biti u skladu sa mandatom COS-a.

DRUGI KORAK: COS podnosi godišnji plan aktivnosti sa budžetom nadležnom odeljenju u Agenciji.

TREĆI KORAK: Agencija deluje kao sekretarijat Centralnog omladinskog saveta i odgovorna je ne samo za razvoj aktivnosti već i za pokrivanje troškova aktivnosti utvrđenih u godišnjem planu aktivnosti. Troškovi koje može pokriti Agencija za razvoj mladih su:

- Troškovi organizovanja konstitutivne sednice skupštine;
- Troškovi organizovanja redovnih sastanaka COS-a i učestvovanja na njima (četiri obavezna sastanka godišnje);
- Dnevnice u skladu sa važećim zakonodavstvom za službena/poslovna putovanja;
- Troškovi organizovanja drugih sastanaka i učestvovanja na njima predviđeni su planom aktivnosti COS-a.

** Centralni omladinski savet podnosi Agenciji za razvoj mladih zahteve za pokrivanje troškova aktivnosti iz godišnjeg plana aktivnosti najmanje 15 radnih dana unapred.*

Spoljna finansijska podrška

Centralni omladinski savet može prihvatiti finansijsku podršku od lokalnih i međunarodnih donatora za planirane aktivnosti ili ad hoc aktivnosti koje su u skladu sa mandatom i odgovornostima COS-a. Pošto je COS neformalna grupa, proces prijave za spoljnu finansijsku podršku predviđa sledeće mogućnosti:

- (1) Podnošenje zahteva za finansijsku podršku kao neformalna grupa ako donator nudi takvu mogućnost.
- (2) Podnošenje zahteva za finansijsku podršku preko organizacije građanskog društva koja je članica COS-a i koja prihvati da podnese zahtev u ime COS-a:
 - (a) Ako savet utvrdi da je potrebno ili da se javila prilika za traženje spoljne finansijske podrške, on mora doneti odluku o organizaciji članici koja će podneti zahtev u ime saveta;
 - (b) Organizacija građanskog društva koja podnosi zahtev mora imati odluku koju je potpisao predsednik saveta, i ona se prilaže zahtevu za finansiranje i potvrđuje da se zahtev podnosi u ime Centralnog omladinskog saveta.

Izveštavanje: Savet jednom godišnje priprema i podnosi Agenciji narativni i finansijski izveštaj o sprovođenju godišnjeg plana aktivnosti. Iste izveštaji se dostavljaju skupštini Centralnog omladinskog saveta u svrhu obaveštavanja.

TREĆE POGLAVLJE: Kako osnovati lokalni omladinski savet?

Lokalni omladinski saveti osnažuju mlade time što ističu i obrazlažu njihove stavove, odgovaraju na njihove potrebe, savetuju lokalne donosiocima odluka o važnim omladinskim aspektima, nadgledaju omladinske programe, prednjače u novim inicijativama, prate postignute rezultate i uspostavljaju veze i partnerstva kako bi negovali okruženje u kojem mladi mogu da prosperiraju.

Koje su uloge i odgovornosti Lokalnog omladinskog saveta?

Ovi saveti su od vitalnog značaja za zastupanje i promociju interesa mladih na lokalnom nivou. Njihova uloga je raznolika, i podrazumeva da deluju kao **glas mladih**, saraduju sa drugim organizacijama, **procenjuju potrebe**, **zagovaraju** izradu i sprovođenje politika, uključuju relevantne zainteresovane strane, pomažu u upravljanju omladinskim centrima, komuniciraju između grupa i organizuju događaja.

Kao glavni zagovornici mladih u opštini, lokalni omladinski saveti ih predstavljaju pred telima lokalne uprave, obezbeđujući zastupljenost i inkluzivnost. To podrazumeva učešće u diskusijama na nivou skupština opština, deljenje stavova mladih i zagovaranje politika i odluka koje ih se tiču.

Što je još važnije, LOS tesno saraduje sa Centralnim omladinskim savetom i lokalnom upravom, time što koordinišu napore i pruža informacije po potrebi. Ovo partnerstvo obezbeđuje da lokalni omladinski saveti dobiju podršku i obuku kako bi efikasni obavljali svoje dužnosti. LOS je odgovoran i za podnošenje redovnih planova, budžetskih zahteva i izveštaja opštini, obezbeđujući transparentnost i odgovornost.

Zajedno sa COS-om i lokalnim partnerima, LOS **prepoznaje potrebe mladih ljudi** i kreira planove za poboljšanje njihove situacije na lokalnom nivou. To uključuje sprovođenje anketa, održavanje diskusija i analizu podataka kako bi se razumeli izazovi i mogućnosti za mlade ljude.

Lokalni omladinski saveti takođe **savetuju** lokalne vlasti, **promovišu** pitanja koja se tiču mladih i **prate** kako se sprovode omladinske politike. To podrazumeva preispitivanje lokalnih planova, učešće u diskusijama o politikama i osiguravanje da opština ispuni svoje obaveze prema mladima.

Štaviše, LOS učestvuje u izboru OGD za upravljanje omladinskim centrima i praćenju njihovih aktivnosti u saradnji sa opštinskom direkcijom za mlade i Agencijom za razvoj mladih. Upravo to obezbeđuje da omladinski centri efikasni ispunjavaju potrebe mladih u opštini. LOS učestvuje i na sastancima koje organizuju Centralni omladinski savet, opština i Agencija, doprinoseći celokupnom razvoju i sprovođenju omladinskih politika.

Na kraju, lokalni omladinski saveti olakšavaju partnerstva između omladinskih organizacija, lokalne uprave, privatnog sektora i međunarodnih organizacija kako bi podržali razvoj mladih u opštini. Takođe, organizuju događaje i sastanke na temu mladih, na kojima mladima i zainteresovanim stranama pružaju priliku da se povežu, razmene ideje i rade zajedno.

Kakva je struktura Lokalnog omladinskog saveta?

Lokalni omladinski saveti su organizovani tako da obezbede kako zastupljenost tako i efikasno upravljanje na opštinskom nivou. Na čelu svakog lokalnog omladinskog saveta nalazi se **predsedništvo**, koje uključuje **predsednika, dva potpredsednika, i sekretara**. Sam LOS se sastoji od grupe članova čiji ukupan broj mora biti **neparan**, s tim da **maksimalan broj ne sme preći jednu trećinu broja mesta u odgovarajućoj skupštini opštine i minimalno pet članova**. Ovu strukturu dopunjuje skupština LOS-a, koja okuplja predstavnike omladinskih organizacija, organizacija koje rade sa mladima i za mlade, studentskih saveza, studentskih saveta i omladinskih foruma političkih stranaka. Primarni cilj skupštine je da izabere članove saveta, istovremeno obezbeđujući da različiti glasovi iz omladinskog sektora budu uključeni u donošenje odluka i dijalog sa mladima na lokalnom nivou.

Centralni omladinski savet ima odgovornost da **bude mentor** Lokalnom omladinskom savetu tokom njegovog mandata. U tu svrhu, Centralni omladinski savet imenuje tematski odbor koji ima zadatak da bude mentor lokalnim omladinskim savetima. Mentorstvo obuhvata, između ostalog, proces osnivanja, izradu godišnjeg plana rada, sprovođenje aktivnosti, izgradnju kapaciteta, učešće i/ili druga pitanja povezana sa odgovornostima LOS-a.

Skupštine lokalnih omladinskih saveta biraju članove saveta, usvajaju njihov Osnivački akt i intervenišu u slučaju nepravilnog funkcionisanja lokalnih omladinskih saveta. Skupštine imaju trogodišnji (3) mandat, koji počinje da teče od dana održavanja konstitutivne sednice. Samo članovi skupština mogu biti predloženi i izabrati u članstvo lokalnih omladinskih saveta.

Lokalni omladinski saveti biraju predsednika, potpredsednike i sekretara kako bi formirali svoje predsedništvo. Saveti su glavno telo koje daje savete, zagovara i prati omladinsku politiku i koordiniše rad omladinskog sektora. Mandat saveta traje tri (3) godine, i počinje od dana usvajanja Osnivačkog akta od strane skupština. U skladu sa Zakonom o mladima, članovi Lokalnog omladinskog saveta mogu se birati ponovo za više uzastopnih mandata, sve dok ispunjavaju uslov starosne granice za mlade.

Predsedništvo Lokalnog omladinskog saveta je odgovorno da predvodi rad saveta. Predsednik zastupa savet u spoljnim odnosima, a potpredsednici predsedavaju odborima.

Predsjednik

- ✓ Organizuje najmanje četiri (4) sastanka LOS-a godišnje i predsedava njima;
- ✓ Stara se da godišnji plan rada bude pripremljen na vreme i dostavljen odgovarajućoj opštinskoj direkciji za mlade;
- ✓ Potpisuje akte koje je usvojio LOS i stara se o njihovoj primeni;
- ✓ Osigurava da Lokalni omladinski savet funkcioniše u skladu sa
- ✓ Osnivačkim aktom; Preduzima mere za sprovođenje godišnjeg plana rada i odluka dogovorenih na sastancima LOS-a;
- ✓ Predstavlja LOS u spoljnim odnosima.

Potpredsednici

- ✓ Predsedavaju jednim od odbora Lokalnog omladinskog saveta;
- ✓ Menjaju predsednika ili predsednicu kada su odsutni;
- ✓ Podržavaju predsednika ili predsednicu u vršenju njihovih dužnosti i odgovornosti;
- ✓ Obezbeđuju sprovođenje aktivnosti odbora.

Sekretar

- ✓ Pruža podršku administrativnim poslovima LOS-a;
- ✓ Planira i vodi zapisnike sa sastanaka;
- ✓ Upravlja komunikacijom u Lokalnom omladinskom savetu;
- ✓ Obezbeđuje da LOS poštuje proceduralna pravila.

Članovi Lokalnog omladinskog saveta

- ✓ Učestvuju na sastancima saveta;
- ✓ Predlažu teme za diskusiju i aktivnosti;
- ✓ Učestvuju u donošenju odluka i pokreću inicijative za sprovođenje plana rada saveta;
- ✓ Pomažu u pripremi dokumenata saveta;
- ✓ Aktivno učestvuju u radu odbora saveta.

Odbori Lokalnog omladinskog saveta

- ✓ Savet može biti organizovan kroz odbore kako bi pokrio sve oblasti od interesa za omladinski sektor u relevantnoj opštini;
- ✓ Lokalni omladinski saveti će osnovati najmanje dva odbora, čiji delokrug nije propisan Pravilnikom. U zavisnosti od okolnosti na terenu, koje mogu da variraju za različite opštine, odbori mogu biti:
 - Odbor za politike i zagovaranje (fokusira se na savetovanje javnih institucija, prepoznavanje potreba mladih i zagovaranje pitanja mladih. Obezbeđuje praćenje sprovođenja politika).
 - Odbor za događaje i partnerstva (fokusira se na saradnju sa LOS-om, organizovanje događaja i stvaranje partnerstava sa vladinim institucijama, privatnim sektorom, OGD i međunarodnim organizacijama).
- ✓ Odbori LOS-a mogu biti zasnovani na strukturi oblasti koje proizlaze iz Strategije za mlade i lokalnih strategija za omladinski sektor.
- ✓ Odborima lokalnih omladinskih saveta rukovodi potpredsednik koji vodi evidenciju o radu i predstavlja odbor na sastancima u LOS-u i van LOS-a i pred centralnim javnim institucijama.

Skupština Lokalnog omladinskog saveta

- ✓ Bira članove LOS-a i usvaja zvaničan Osnivački akt.
- ✓ Nadgleda funkcionisanje saveta i interveniše u slučaju nepravilnog funkcionisanja saveta.
- ✓ Obezbeđuje podobnost uslovom da samo članovi skupštine mogu biti predloženi i izabrani za LOS.

Raspuštanje, izbor novih članova i prestanak mandata

Postoje dva načina za raspuštanje Lokalnog omladinskog saveta:

- (1) Ukoliko odgovarajuća opštinska direkcija za mlade dokumentuje nepravilno funkcionisanje saveta, ona svojoj skupštini podnosi preporuku za njegovo raspuštanje.
- (2) Ako skupština dokumentuje nepravilno funkcionisanje LOS-a, i to podrži najmanje 1/3 članova skupštine, ona može odgovarajućoj opštinskoj direkciji za mlade podneti zahtev da se on raspusti.

U oba slučaja, Lokalni omladinski savet se raspušta odlukom najmanje 2/3 članova skupštine.

U slučaju raspuštanja Lokalnog omladinskog saveta, skupština bira nove članove saveta, a njihov mandat traje **samo do isteka mandata** Lokalnog omladinskog saveta.

Kako se biraju novi članovi?

Novi članovi Lokalnog omladinskog saveta biraju se u sledećim slučajevima:

- Izglasano je raspuštanje pre isteka mandata;
- Član je dao ostavku;
- Član je pre završetka mandata navršio godine koje ne ispunjavaju uslov starosne granice za mlade;
- Predsedništvo zahteva da se član razreši zbog kršenja pravilnika o radu, kao što su stalno neopravdano odsustvovanje iz aktivnosti i sa sastanaka Lokalnog omladinskog saveta, kršenje kodeksa ponašanja i etike ili neizbegavanje sukoba interesa i/ili kršenje načela lojalnosti savetu. Član se može razrešiti odlukom članova saveta.

Svi članovi Lokalnog omladinskog saveta moraju redovno učestvovati u aktivnostima saveta. U slučaju odsustva, član mora pismeno da obavesti predsedništvo zašto ne može da učestvuje. Ako je član odsutan sa tri uzastopna sastanka saveta, predsedništvo ima pravo da traži razrešenje člana iz Lokalnog omladinskog saveta.

Novi članovi se biraju prema poziciji koju su zauzeli na sveobuhvatnoj listi izbornih rezultata, pri čemu se poštuje uslov inkluzivne zastupljenosti. Mandat novog člana traje samo do isteka mandata Lokalnog omladinskog saveta.

Šta se dešava nakon isteka mandata?

- Najmanje tri (3) meseca pre isteka mandata Lokalnog omladinskog saveta, odgovarajuća opštinska direkcija za mlade je dužna da pokrene postupak osnivanja nove skupštine u skladu sa važećim postupcima.
- Članovi Lokalnog omladinskog saveta mogu biti ponovo izabrani sve dok ispunjavaju kriterijum starosne granice za mlade.

Vodič korak po korak za osnivanje Lokalnog omladinskog saveta

Predsedništvo LOS-a

Predsednik
Dva potpredsednika
Sekretar

Lokalni omladinski savet

LOS je sastavljen od neparnog broja članova, i ne više od 1/3 članova skupštine odgovarajuće opštine, i ne manje od pet (5) članova.

Skupština LOS-a

Predstavnici omladinskih organizacija, organizacija za mlade, studentskih saveza, studentskih saveta i omladinskih foruma političkih stranaka

Kako osnovati skupštine?

PRVI KORAK: Odgovarajuća opštinska direkcija za mlade, u saradnji sa Centralnim omladinskim savetom, objavljuje javni poziv za prijavljivanje za članstvo u skupštini.

DRUGI KORAK: Odgovarajuća opštinska direkcija za mlade promoviše poziv, upravlja procesom prijavljivanja i učestvuje u komisiji za pregled podnetih prijava.

TREĆI KORAK: Centralni omladinski savet takođe promoviše poziv za prijavljivanje i učestvuje u komisiji za pregled podnetih prijava.

ČETVRTI KORAK: Odgovarajuća opštinska direkcija za mlade obaveštava Agenciju za razvoj mladih o pokretanju postupka za osnivanje skupštine LOS-a.

PETI KORAK: Odgovarajuća opštinska direkcija za mlade osniva konkursnu komisiju.

Ko čini komisiju?

- Dva (2) predstavnika COS-a
- Jedan (1) predstavnik odgovarajuće opštinske direkcije za mlade

ŠESTI KORAK: U slučajevima kada COS nema mandat i/ili odbija da učestvuje u komisiji, odgovarajuća opštinska direkcija za mlade poziva dva (2) člana COS-a u sastav komisije i vodi računa da nema sukoba interesa. Odgovarajuća opština snosi troškove učešća u komisiji za sve spoljne članove, u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Ko može da se prijavi za članstvo u skupštini?

- (1) Kandidat za predstavnika mora da ima od 15 do 29 godina.
- (2) Mora da ima najmanje dve (2) godine dokumentovane aktivnosti u omladinskom sektoru, koja se može dokazati portfoliom (studentski savezi i studentski saveti su izuzeti iz ovog uslova);
- (3) Omladinska organizacija ili organizacija za mlade mora da bude registrovana najmanje dve godine pre dana prijave (za OGD), mora da ima zvaničan mandat univerziteta, škole ili političke stranke (za studentske saveze, studentske savete i omladinske forume političkih stranaka).
- (4) Iako se Centralni omladinski savet ne osniva preko lokalnih omladinskih saveta, članovi LOS-a imaju pravo da budu predloženi i izabrani u sastav COS-a, a članovi COS-a takođe mogu biti predloženi i izabrani u sastav LOS-a.

Kako se prijaviti za članstvo u skupštini?

- ◆ Motivaciono pismo (uključujući iskustvo, ciljeve i razloge za učešće u skupštini, kao i osnovne podatke o delegiranom predstavniku mladih);
- ◆ Portfolio aktivnosti delegirajuće omladinske strukture (Aneks 1);
- ◆ Certifikat o registraciji (za OGD) ili zvanično priznanje univerziteta, škole ili političke stranke (za studentske saveze, studentske savete i omladinske forume političkih stranaka);
- ◆ Biografija (CV) predstavnika kojeg je omladinska struktura delegirala za članstvo u skupštini;
- ◆ Potvrda o nekažnjavanju predstavnika.

**Broj članova skupštine nije ograničen, i sve prijavljene strukture koje ispunjavaju kriterijume postaju deo skupštine. Komisija priprema i objavljuje izveštaj sa listom struktura kojima je članstvo odobreno i odbijeno, kao i razlozima za odbijanje.*

**U skladu sa Pravilnikom, pojedinci ne mogu da pošalju prijavu direktno skupštini LOS-a. Međutim, ako ispunjavaju kriterijume, mogu tražiti od omladinske organizacije, studentskog saveta/saveza ili omladinskog foruma političkih stranaka sa kojima su sarađivali da ih kandiduje.*

Kako osnovati Lokalni omladinski savet?

PRVI KORAK: Odgovarajuća opštinska direkcija za mlade i Centralni omladinski savet podržavaju proces organizovanja konstitutivne sednice skupštine;

DRUGI KORAK: Odgovarajuća opštinska direkcija za mlade dostavlja poziv za konstitutivnu sednicu skupštine svim primljenim članovima najmanje pet dana pre dana održavanja konstitutivne sednice. Ako ne postoji kvorum (prosta većina) za konstitutivnu sednicu, odgovarajuća opštinska direkcija za mlade i COS zakazuju novu sednicu u roku od 24 sata.

TREĆI KORAK: Tokom konstitutivne sednice skupštine, članovi skupštine mogu sami sebe kandidovati za članstvo u Lokalnom omladinskom savetu. Iako lokalni omladinski saveti, po definiciji, ne osnivaju COS, članovi COS-a imaju pravo da budu predloženi i izabrani u LOS i obrnuto;

ČETVRTI KORAK: Članovi skupštine glasaju za kandidate tajnim glasanjem (Agencija za razvoj mladih obezbeđuje sve glasačke listiće i izborni materijal). Svaki član skupštine može glasati za najviše pet kandidata;

PETI KORAK: LOS osnivaju kandidati koji su dobili najveći broj glasova. Inkluzivnost i zastupljenost se uzimaju u obzir na sledeći način:

Najmanje 30% članova su devojke i mlade žene;

Odgovarajuća opštinska direkcija za mlade utvrđuje inkluzivne standarde zastupljenosti za nevećinske zajednice i osobe sa invaliditetom, na osnovu relevantnih demografskih podataka opštine.

ŠESTI KORAK: Odgovarajuća opštinska direkcija za mlade, u saradnji sa COS-om, vodi zapisnik sa konstitutivne sednice, listu izabranih članova LOS-a i listu rezultata.

SEDMI KORAK: Izabrani Lokalni omladinski savet sastavlja nacrt Osnivačkog akta (Aneks 3), za koji glasa i koji usvaja skupština.

OSMI KORAK: Odgovarajuća opštinska direkcija za mlade priprema obaveštenje o priznavanju Lokalnog omladinskog saveta i šalje ga predsedniku opštine na potvrdu. Obaveštenje treba da sadrži Osnivački akt Lokalnog omladinskog saveta, zapisnik sa konstitutivnog sastanka skupštine i listu izbornih rezultata kao anekse.

DEVETI KORAK: Potpisivanjem odluke o priznavanju od strane predsednika opštine, LOS dobija zvaničnu potvrdu o osnivanju.

Ako Centralni omladinski savet još nije osnovan ili nije u poziciji da učestvuje u procesu, Pravilnik dozvoljava opštinskoj direkciji za mlade da angažuje predstavnike lokalnih OGD kako bi podržali proces osnivanja. Izbor ovih OGD mora pratiti postojeće opštinske postupke za osnivanje komisije sa spoljnim članovima i osigurati transparentnost, nepristrasnost i izbegavanje svakog sukoba interesa. Ovakav pristup obezbeđuje legitimnost procesa osnivanja u skladu sa načelima inkluzivnosti i demokratske zastupljenosti.

SAVETI za konstitutivnu sednicu: Preporučuje se da konstitutivna sednica traje dva (2) dana, kako bi članovi skupštine koji su kandidovali sami sebe imali dovoljno vremena da predstave svoju viziju i cilj da postanu deo LOS-a, a LOS imao vremena da pripremi Osnivački akt (Aneks 2).

Kako se bira predsedništvo?

PRVI KORAK: U roku od 15 dana od dana početka mandata, Lokalni omladinski savet saziva prvi sastanak radi izbora predsedništva LOS-a (Aneks 4).

DRUGI KORAK: Članovi Lokalnog omladinskog saveta imaju pravo da kandiduju sami sebe za predsedništvo.

TREĆI KORAK: Predsednik, dva potpredsednika i sekretar Lokalnog omladinskog saveta biraju se javnim glasanjem tokom prvog sastanka.

ČETVRTI KORAK: Pod rukovodstvom predsedništva, Lokalni omladinski savet izrađuje i usvaja svoj pravilnik o radu (Aneks 5).

PETI KORAK: Pravilnik o radu predviđa osnivanje različitih odbora, a svakim odborom predsedava jedan potpredsednik.

Kako tražiti tehničku i finansijsku podršku za Lokalni omladinski savet?

Finansijska podrška odgovarajuće opštinske direkcije za mlade

PRVI KORAK: Lokalni omladinski saveti izrađuju godišnji plan aktivnosti (Aneks 6). Aktivnosti moraju biti u skladu sa mandatom LOS-a.

DRUGI KORAK: Lokalni omladinski saveti podnose godišnji plan aktivnosti sa budžetom odgovarajućoj opštinskoj direkciji za mlade.

TREĆI KORAK: Odgovarajuća opštinska direkcija za mlade deluje kao sekretarijat LOS-a i odgovorna je ne samo za razvoj aktivnosti već i za pokrivanje troškova aktivnosti utvrđenih u godišnjem planu aktivnosti. Troškovi koje može pokriti odgovarajuća opština su:

- Troškovi organizovanja konstitutivne sednice skupštine;
- Troškovi organizovanja redovnih sastanaka Lokalnog omladinskog saveta i učestvovanja na njima (četiri obavezna sastanka godišnje);
- Dnevnice u skladu sa važećim zakonskim propisima za duža poslovna/službena putovanja;
- Troškovi organizovanja drugih sastanaka i učestvovanja na njima predviđeni su planom aktivnosti Lokalnog omladinskog saveta.

** Lokalni omladinski saveti podnose opštini zahteve za pokrivanje troškova aktivnosti iz godišnjeg plana aktivnosti najmanje 15 radnih dana unapred.*

Spoljna finansijska podrška

Lokalni omladinski saveti mogu prihvatiti finansijsku podršku od lokalnih i međunarodnih donatora za planirane aktivnosti ili ad hoc aktivnosti koje proizilaze iz odgovornosti LOS-a. Pošto Lokalni omladinski savet predstavlja neformalnu grupu, proces prijave za spoljnu finansijsku podršku predviđa sledeće mogućnosti:

- (1) Podnošenje zahteva za finansijsku podršku kao neformalna grupa ako donator nudi ovu mogućnost;
- (2) Podnošenje zahteva za finansijsku podršku preko organizacija u članstvu Lokalnog omladinskog saveta koje prihvate da podnesu zahtev u ime LOS-a:
 - (a) Kada savet utvrdi da je potrebno ili da se javila prilika za traženje spoljne finansijske podrške, on mora doneti odluku o organizaciji članici koja će podneti zahtev u njegovo ime.
 - (b) Organizacija građanskog društva koja podnosi zahtev mora imati odluku koju je potpisao predsednik LOS-a, i ona se prilaže zahtevu za finansiranje i potvrđuje da se zahtev podnosi u ime Lokalnog saveta.

Izveštavanje: Lokalni omladinski savet jednom godišnje priprema i podnosi opštinskoj direkciji za mlade narativni i finansijski izveštaj o sprovođenju godišnjeg plana aktivnosti. Isti izveštaji se dostavljaju skupštini u svrhu obaveštavanja.

ANEKSI

[Pravilnik 09/2024 o omladinskim savetima](#) sadrži devet (9) aneksa, i pruža podršku u sprovođenju Pravilnika Agenciji za razvoj mladih, opštinskim direkcijama za mlade, organizacijama građanskog društva, Centralnom omladinskom savetu i lokalnim omladinskim savetima.

- [Aneks 1: Osnivački akt COS-a i LOS-a](#)
- [Aneks 2: Primer pravilnika o radu Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta opštine](#)
- [Aneks 3: Zapisnik sa sastanka konstitutivne skupštine za osnivanje Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta](#)
- [Aneks 4: Odluka o osnivanju Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta](#)
- [Aneks 5: Spisak rezervnih članova Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta](#)
- [Aneks 6: Primer memoranduma o saradnji između Agencije i OGD](#)
- [Aneks 7: Javni poziv za članstvo u skupštini Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta](#)
- [Aneks 8: Primer portfolija za prijavu za članstvo u skupštini](#)
- [Aneks 9: Primer dnevnog reda konstitutivne sednice skupštine](#)

Ovaj priručnik ne obuhvata navedene anekse, s obzirom na to da su adekvatno dizajnirani i predstavljeni u Pravilniku.

On, međutim, pruža dodatnu podršku sprovođenju Pravilnika o omladinskim savetima, uvodeći 6 dodatnih aneksa:

- **Aneks 1:** Portfolio podnosioca prijave/OGD
- **Aneks 2:** Konstitutivna sednica Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta
- **Aneks 3:** Razumevanje Osnivačkog akta Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta – primer
- **Aneks 4:** Prvi sastanak Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta
- **Aneks 5:** Razumevanje pravilnika o radu Centralnog omladinskog saveta i Lokalnog omladinskog saveta
- **Aneks 6:** Primer godišnjeg plana rada i budžeta Centralnog omladinskog saveta i Lokalnog omladinskog saveta.

Ovi aneksi pomažu u sprovođenju Pravilnika i imaju za cilj da podrže kapacitete članova Centralnog omladinskog saveta i lokalnih omladinskih saveta za bolje sprovođenje odredbi Pravilnika o omladinskim savetima. Saveti su samostalni u organizovanju svog rada.

ANEKS 1: Kratak pregled iskustva podnosioca prijave / OGD

Prilikom prijavljivanja za članstvo u Centralnom omladinskom savetu ili lokalnim omladinskim savetima, portfolio predstavlja jedan od dokumenata koje zahteva Agencija za razvoj mladih / opštinska direkcija za mlade (za obrazac portfolija, videti Aneks 8 Pravilnika o omladinskim savetima).

Šta je cilj?

Ovaj portfolio je vaša prilika da predstavite svoj rad i iskustva iz poslednje dve (2) godine koja pokazuju vašu strast, veštine i uticaj u podržavanju razvoja mladih, promociji omladinskog aktivizma i zalaganju za prava mladih.

Četiri ključna elementa jakog portfolija:

- 1. Relevantnost:** Važno je usredsrediti se na aktivnosti koje su direktno povezane sa razvojem mladih, učešćem i aktivizmom mladih i pravima mladih.
- 2. Jasnoća:** Od presudne je važnosti da se informacije predstave na jasan, organizovan i lako čitljiv način.
- 3. Dokazi:** Neophodno je svaku informaciju potkrepiti čvrstim dokazima, kao što su fotografije, linkovi i svedočanstva.
- 4. Uticaj:** Preporučuje se da se pokaže kako je kroz predstavljene aktivnosti ostvaren pozitivan uticaj na mlade i zajednicu.

Zahtevi:

Za svaku aktivnost, projekat ili program uključen u portfolio, važno je navesti sledeće:

- 1. Naziv aktivnosti, projekta ili programa:**
 - Važno je biti konkretan i koristiti zvanični naziv aktivnosti/projekta/programa.
- 2. Datume aktivnosti, projekta ili programa:**
 - Datum početka i završetka (ili okvirne datume ako tačni datumi nisu poznati).
- 3. Opis ciljeva i dostignuća aktivnosti, projekta ili programa:**
 - **Ciljevi:** Važno je razmotriti pitanja kao što su „šta ste pokušavali da postignete“ ili „koje probleme ste pokušavali da rešite“?
 - **Dostignuća:** Usredsredite se na dostignuća i pozitivne promene, na primer, da biste potkrepili argumente, kad god je to moguće koristite brojeve, kao što su broj učesnika, broj ostvarenih promena ili procenat učešća itd.
- 4. Dokaz:**
 - **Fotografije:** Priložite visokokvalitetne fotografije vas i drugih učesnika u akciji.
 - **Veb sajt / društveni mediji:** Dodajte linkovi ka relevantnim veb sajtovima, stranicama društvenih medija ili onlajn člancima.
 - **Svedočenja:** Kad god je moguće, dodajte citate učesnika ili partnera koji mogu ilustrovati pozitivan uticaj vašeg rada.
 - **Certifikati/nagrade:** Ako ste dobili bilo kakve certifikate ili nagrade za svoj rad, priložite kopije.

Saveti i trikovi:

- Usredsredite se na aktivnosti kojima ste ostvarili najveći uticaj i najviše naučili. Nemojte navoditi sve što ste uradili – kvalitet iznad kvantiteta!
- Pažljivo pročitajte misiju i ciljeve COS-a/LOS-a. Istaknite iskustva koja su najrelevantnija za njihov rad.
- Kada opisujete svoja dostignuća, koristite jake radne glagole da biste predstavili šta ste uradili.
- Kad god je moguće, koristite brojke da ilustrujete uticaj svog rada.
- Zamolite nastavnika, mentora ili prijatelja da pregleda vaš portfolio i da vam da povratne informacije.

ANEKS 2: Konstitutivna sednica Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta

Konstitutivna sednica Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta je prvi sastanak skupštine COS-a/LOS-a radi osnivanja saveta.

Koji je kvorum skupštine COS-a/LOS-a?

Iako tačan broj za kvorum zavisi od broja članova skupštine, potrebna je prosta većina, što znači 50% + 1 glas.

PRVI DAN konstitutivne sednice

- ✓ Sednicu otvara najstariji član skupštine.
- ✓ Određivanje pravila.
- ✓ Sopstvena kandidatura za članstvo u Centralnom/Lokalnom omladinskom savetu. Iako se COS ne osniva preko LOS-a, članovi LOS-a imaju pravo da budu predloženi i izabrani u sastav COS-a, a članovi COS-a takođe mogu biti predloženi i izabrani u sastav LOS-a.
- ✓ Članovi skupštine učestvuju u raznim diskusijama za unapređenje omladinskog sektora (zaključci ovih diskusija mogu poslužiti Centralnom/Lokalnom omladinskom savetu tokom faze sastavljanja godišnjeg plana). Tokom diskusija, članovi saveta koji su kandidovali sami sebe vode kampanju za svoj izbor.

Broj članova u skupštini Centralnog i Lokalnog omladinskog saveta nije **ograničen**. COS ima **21 člana**, pri čemu se uzimaju u obzir odredbe o **inkluzivnosti i zastupljenosti**, gde najmanje 30% članova čine devojke i mlade žene; najmanje 20% članova pripada nevećinskim zajednicama; i najmanje 10% članova čine osobe sa invaliditetom. LOS ima **neparan broja članova i ne više od 1/3 članova** skupštine opštine, i **ne manje od pet članova**, pri čemu se uzimaju u obzir slične odredbe o inkluzivnosti i zastupljenosti kao kod COS-a.

DRUGI DAN konstitutivnog sastanka

- ✓ Modaliteti tajnog glasanja.
- ✓ Brojanje glasova i izbor članova Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta.
- ✓ Izabrani COS/LOS sastavlja Osnivački akt (za obrazac Osnivačkog akta videti Aneks 1 Pravilnika o omladinskim savetima; za savete o tome kako sastaviti Osnivački akt, videti Aneks 3 ovog priručnika). Istovremeno, članovi skupštine učestvuju u strukturiranim diskusijama o ključnim pitanjima omladinske politike i razvoja, kao što su zapošljavanje mladih, obrazovanje itd. (Zaključci sa ovih sastanaka mogu poslužiti COS-u/LOS-u tokom faze sastavljanja godišnjeg plana).

- ✓ Izglasavanje Osnivačkog akta Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta od strane skupštine.
- ✓ Određivanje datuma održavanja sledećeg sastanka Centralnog/Lokalnog omladinskog

Za obrazac dnevnog reda konstitutivne sednice videti Aneks 9 Pravilnika o omladinskim savetima. Pored toga, za obrazac zapisnika sa konstitutivne sednice videti Aneks 3 Pravilnika o omladinskim savetima.

Agencija za razvoj mladih, zajedno sa Mrežom OGD i opštinskom direkcijom za mlade, u saradnji sa COS-om šalje ministru sporta i omladine ili predsedniku opštine tri dokumenta radi potvrde COS-a ili LOS-a, i to:

- ✓ Zapisnik sa konstitutivne sednice Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta
- ✓ Spisak izabranih članova Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta
- ✓ Listu izbornih rezultata / rangiranje svih kandidata prema broju osvojenih glasova.

Primer potvrde može se naći u Aneksu 4 Pravilnika o omladinskim savetima.

ANEKS 3: Razumevanje Osnivačkog akta Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta - PRIMER

Prvi dokument Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta je Osnivački akt, koji izrađuje i usvaja skupština Saveta tokom konstitutivne sednice (za obrazac Osnivačkog akta videti Aneks 1 Pravidnika o omladinskim savetima).

Član	Objašnjenje
<p style="text-align: center;">Član 1 Svrha</p> <ol style="list-style-type: none">1. Ovim osnivačkim aktom utvrđuju se pravila organizacije, rada i delovanja, i on predstavlja glavni dokument Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta.2. Odredbe ovog osnivačkog akta sprovodi Centralni/Lokalni omladinski savet, kao i sva lica koja su uključena u rad i delovanje Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta.3. Centralni/Lokalni omladinski savet obavlja svoju delatnost u skladu sa Zakonom br. 08/L-264 o mladima i Pravilnikom (MSO) br. 09/2024 o postupcima osnivanja, funkcionisanja i rada omladinskih saveta.4. Sva zvanična dokumenta Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta moraju biti u skladu sa odredbama ovog osnivačkog akta.	<p>Značenje: Ovim članom utvrđuju se pravila, organizacija, način rada i delovanja Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta. Utvrđuje da je ovaj akt osnovni vodeći dokument.</p> <p>Važnost: Utvrđuje osnov za postojanje i funkcionisanje saveta, obezbeđujući da su sve aktivnosti usklađene sa zakonskim zahtevima i osnovnim načelima.</p> <p>Kako to formulisati: Napisati jasno i koncizno. Navesti da ovaj akt definiše operativni radni okvir saveta. Pozvati se na relevantne zakone i pravilnike koji uređuju aktivnosti saveta.</p>
<p style="text-align: center;">Član 2 Načelo neprofitnosti</p> <ol style="list-style-type: none">1. Centralni/Lokalni omladinski savet ne raspodeljuje prihod niti dobit nijednom licu.2. Imovina, prihodi i dobit	<p>Značenje: Obezbeđuje da Centralni/Lokalni omladinski savet deluje na neprofitnoj osnovi, zabranjujući raspodelu prihoda ili dobiti pojedincima.</p>

Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta koriste se radi ostvarivanja njegovih neprofitnih ciljeva.

3. Imovina, prihodi i dobit Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta ne mogu se koristiti, neposredno ili posredno, u korist nijednog osnivača, člana, zaposlenog ili donatora skupštine i/ili saveta.

Važnost: Održava integritet saveta i poverenje javnosti time što se obezbeđuje da se njegova sredstva koriste isključivo za predviđene neprofitne svrhe.

Kako to formulisati: Naglasiti da su imovina i prihodi saveta namenjeni ostvarivanju njegovih neprofitnih ciljeva. Izričito navesti da osnivači, članovi ili donatori ne ostvaruju nikakvu korist.

Član 3 **Sukob interesa i dužnost lojalnosti**

1. Članu Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta nije dozvoljeno da učestvuje u raspravi ili donošenju odluka o pitanjima u kojima ima neposredan ili posredan privatni, lični ili finansijski interes, koji utiče, može uticati ili se može smatrati da utiče na zakonitost, transparentnost, objektivnost i nepristrasnost u vršenju njegove funkcije.
2. Svaka transakcija između organizacija članica Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta i pojedinačnih članova sprovodi se po tržišnoj vrednosti ili pod najpovoljnijim uslovima.
3. Svi članovi Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta dužni su da postupaju lojalno prema Centralnom/Lokalnom omladinskom savetu, da čuvaju poverljivost informacija koje nisu javne, da štite interese Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta, kao i da svoje dužnosti i odgovornosti obavljaju savesno, u dobroj veri i sa dužnom pažnjom.

Značenje: Rešava pitanja potencijalnog sukoba interesa i propisuje obavezu lojalnosti članova saveta.

Važnost: Obezbeđuje transparentnost, objektivnost i nepristrasnost u procesu donošenja odluka čime se štite interesi saveta.

Kako to formulisati: Zabraniti članovima učešće u raspravi ili odlučivanju u kojima imaju lični ili finansijski interes. Zahtevati od članova da postupaju u dobroj veri, štite poverljive informacije i daju prednost interesima saveta.

Član 4
Finansijske transakcije
Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta

1. Sve finansijske transakcije koje se odnose na realizaciju aktivnosti iz godišnjeg plana Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta sprovode Agencija za razvoj mladih / opštinska direkcija za mlade i/ili domaći i međunarodni donatori.
2. Kada Centralni/Lokalni omladinski savet treba da primi finansijsku podršku od domaćih i/ili međunarodnih donatora, a takvu podršku nije moguće realizovati kao neformalna grupa, organizacija građanskog društva koja je član Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta može biti izabrana da izvrši sve finansijske transakcija u ime Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta.
3. Organizacija građanskog društva koja je javnim glasanjem izabrana od strane članova saveta da obavlja funkciju sekretarijata mora biti jasno određena u Pravilniku o radu Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta
4. Svi prihodi i rashodi Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta realizuju se putem finansijskih institucija licenciranih od strane Centralne banke, preko bankovnih računa otvorenih na ime predstavničke OGD, osim u slučajevima dozvoljenim važećim zakonodavstvom.

Značenje: Uređuje postupke za sprovođenje finansijskih transakcija uz navođenje da se iste realizuju putem ARM-a / opštinske direkcije za mlade i/ili donatora.

Važnost: Obezbeđuje odgovornost i propisno upravljanje finansijskim sredstvima saveta.

Kako to formulisati: Detaljno opisati postupak za finansijske transakcije, naglašavajući ulogu ARM-a / opštinske direkcije za mlade ili drugih određenih tela. Precizirati uslove pod kojima OGD može u ime saveta sprovoditi finansijske transakcije. Propisati da se sve finansijske transakcije sprovode putem licenciranih finansijskih institucija.

Član 5
Zabrana prikupljanja sredstava,
vođenja kampanja i podrške
kandidatima i političkim strankama

Centralni/Lokalni omladinski savet ne može učestvovati u prikupljanju

Značenje: Zabranjuje učešće Centralnog/Lokalnog omladinskog

sredstava ili kampanjama radi podrške političkim strankama ili kandidatima za političke funkcije, niti može predlagati ili registrovati kandidate za političke funkcije.

saveta u političkim aktivnostima.

Važnost: Obezbeđuje neutralnost saveta i sprečava da bude korišćen u političke svrhe.

Kako to formulisati: Jasno navesti da savet ne može učestvovati u prikupljanju sredstava ili kampanjama radi podrške političkim strankama ili kandidatima. Zabraniti savetu predlaganje ili registraciju kandidata za političke funkcije.

Član 6 Pravilnik o radu

Centralni/Lokalni omladinski savet, u skladu sa ovim osnivačkim aktom i važećim relevantnim zakonodavstvom, usvaja pravilnik o radu kojim se uređuju načini donošenja odluka i njegovo delovanje.

Značenje: Nalaže Centralnom/Lokalnom omladinskom savetu da usvoji pravilnik o radu.

Važnost: Obezbeđuje okvir za donošenje odluka i aktivnosti saveta.

Kako to formulisati: Precizirati da savet mora da usvoji pravilnik o radu, u skladu sa Osnivačkim aktom i relevantnim zakonodavstvom.

Član 7 Raspuštanje

1. U slučaju nepravilnog funkcionisanja Centralnog/Lokalnog saveta, Agencija za razvoj mladih / opštinska direkcija mora da dokumentuje nepravilno funkcionisanje putem izveštaja i isti dostavi skupštini Centralnog/Lokalnog saveta uz preporuku za raspuštanje.
2. Centralni/Lokalni omladinski savet može biti raspušten odlukom dvotrećinske (2/3) većine članova skupštine.

Značenje: Precizira uslove i postupak za raspuštanje Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta.

Važnost: Obezbeđuje mehanizam za postupanje u situacijama kada savet više nije funkcionalan.

Kako to formulisati: Navesti postupak dokumentovanja nepravilnog funkcionisanja i dostavljanja preporuke za raspuštanje. Precizirati potrebnu većinu glasova za donošenje odluke o raspuštanju saveta.

Član 8 Stupanje na snagu

1. Ovaj osnivački akt može se menjati i dopunjavati odlukom donetom dvotrećinskom (2/3) većinom glasova članova skupštine Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta.
2. Ovaj osnivački akt stupa na snagu danom usvajanja od strane skupštine Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta.

Značenje: Utvrđuje kako Osnivački akt može biti izmenjen i kada stupa na snagu.

Važnost: Pruža jasnoću u pogledu pravne snage i postupka njegove izmene.

Kako to formulisati: Navesti potrebnu većinu glasova za izmene i dopune Osnivačkog akta. Precizirati da Osnivački akt stupa na snagu danom usvajanja od strane skupštine Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta.

ANEKS 4: Prvi sastanak Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta

Nakon izbora, COS/LOS donosi odluku o datumu održavanja prvog sastanka (u roku od 15 dana od dana usvajanja Osnivačkog akta), sa ciljem da se:

1. izabere predsedništvo
2. izradi plan rada
3. odluči o postupku izrade godišnjeg plana aktivnosti i budžeta.

Preporučuje se da se prvi sastanak održi uz prisustvo svih članova COS-a/LOS-a!

Prvi dan prvog sastanka Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta

- ✓ Uvodno obraćanje najstarijeg člana Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta
- ✓ Samostalno kandidovanje članova Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta za predsedništvo.
- ✓ Izborni postupak se sprovodi javnim glasanjem (izborni materijal obezbeđuje Agencija za razvoj mladih);
- ✓ Izbor predsedništva.

Predsedništvo Centralnog omladinskog saveta:

- Predsednik (kandidat sa najvećim brojem osvojenih glasova);
- Četiri (4) potpredsednika (u skladu sa rangiranjem prema broju osvojenih glasova);
- Sekretar (u skladu sa rangiranjem prema broju osvojenih glasova).

Predsedništvo Lokalnog omladinskog saveta:

- Predsednik (kandidat sa najvećim brojem osvojenih glasova);
- Dva (2) potpredsednika (u skladu sa rangiranjem prema broju osvojenih glasova);
- Sekretar (u skladu sa rangiranjem prema broju osvojenih glasova).

Savet: Preporučuje se da se sačini lista čekanja na osnovu rangiranja prema broju osvojenih glasova. Ovo je važno u slučajevima kada član predsedništva odluči da dobrovoljno napusti funkciju i/ili je razrešen odlukom skupštine pre isteka trogodišnjeg mandata. Tada ga zamenjuje kandidat koji je najviše rangiran na listi čekanja.

Drugi dan prvog sastanka Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta

- ✓ Izabrano predsedništvo izrađuje plan rada COS-a/LOS-a (za obrazac plana rada videti Aneks 2 Pravilnika o omladinskim savetima; za savete u vezi sa izradom plana rada videti Aneks 5 ovog priručnika).
- ✓ Plan rada se stavlja na glasanje i usvaja od strane COS-a/LOS-a.
- ✓ COS/LOS odlučuje o postupku izrade godišnjeg plana aktivnosti i budžeta (za savete u vezi sa izradom godišnjeg plana aktivnosti i budžeta videti Aneks 6 ovog priručnika).

ANEKS 5: Razumevanje pravilnika o radu Centralnog omladinskog saveta i Lokalnog omladinskog saveta

Član	Objašnjenje
<p style="text-align: center;">Član 1 Svrha</p> <p>Ovim pravilnikom o radu uređuje se način donošenja odluka i delovanje Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta Opštine _____ (naziv opštine).</p>	<p>Značenje: Utvrđuje da ovaj pravilnik uređuje postupke donošenja odluka i delovanje Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta.</p> <p>Važnost: Uspostavlja radni okvir za odluke i delovanje saveta.</p> <p>Kako to formulisati: Jasno navesti da pravilnik navodi procedure za donošenje odluka i celokupne aktivnosti saveta.</p>
<p style="text-align: center;">Član 2 Delokrug rada Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta</p> <p>1. Centralni/Lokalni omladinski savet deluje u okviru sledećeg delokruga rada:</p> <p><i>(navesti delokrug rada i svrhu osnivanja Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta, koji treba da obuhvati tačke iz člana 3 / člana 19 Pravilnika (MSO) br. 09/2024 o postupcima osnivanja, funkcionisanja i rada omladinskih saveta).</i></p>	<p>Značenje: Utvrđuje oblasti odgovornosti i ciljeve Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta.</p> <p>Važnost: Postavlja granice rada saveta i obezbeđuje da se njegov rad usmeri na ostvarivanje predviđenih ciljeva.</p> <p>Kako to formulisati: Navesti konkretna područja fokusa i ciljeve, pozivajući se na član 3 / član 19 Pravilnika (MSO) br. 09/2024 za detaljna uputstva.</p>

Član 3 Struktura rukovodstva

1. Rukovodeće strukture Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta su:
 - 1.1. Skupština Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta;
 - 1.2. Centralni/Lokalni omladinski savet;
 - 1.3. Predsedništvo Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta.

Značenje: Utvrđuje ključna rukovodeća tela u okviru Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta.

Važnost: Precizira organizacionu strukturu i hijerarhiju nadležnosti.

Kako to formulisati: Navesti tri rukovodeće strukture: skupštinu, Centralni/Lokalni omladinski savet i predsedništvo.

Član 4 Skupština Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta

1. Skupština je osnivačko telo Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta i čine je predstavnici omladinskih organizacija, organizacija za mlade, studentskih parlamenata, studentskih saveta i omladinskih foruma političkih stranaka.
2. Skupština je nadležna za osnivanje Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta, za glasanje o Osnivačkom aktu Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta i o odlukama predsedništva Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta kada to zatraži predsedništvo.
3. Skupština je nadležna da interveniše u slučajevima nepravilnog funkcionisanja, u skladu sa članom 12 / članom 28 Pravilnika (MSO) br. 09/2024 o postupcima osnivanja, funkcionisanja i rada omladinskih saveta.

Značenje: Utvrđuje sastav i odgovornosti skupštine.

Važnost: Osniva skupštinu kao osnivačko telo i navodi njene ključne funkcije.

Kako to formulisati: Opisati skupštinu kao najviše predstavničko telo, sastavljeno od predstavnika različitih omladinskih organizacija i studentskih tela (za potpuni spisak videti Poglavlje 2 i Poglavlje 3). Navesti njene odgovornosti: osnivanje saveta, glasanje o ključnim dokumentima i intervenisanje u slučajevima nepravilnog funkcionisanja. Za nepravilno funkcionisanje, videti član 12 / član 28 Pravilnika (MSO) br. 09/2024.

Član 5 Centralni/Lokalni omladinski savet

1. Centralni/Lokalni omladinski savet predstavlja neformalnu savetodavnu, zagovaračku i monitoring grupu za pitanja mladih, koja, u skladu sa definicijom datom u Zakonu br. 08/L-254 o mladima, ima oblik organizovanja kao neformalna grupa i osniva se sa mandatom u trajanju od tri (3) godine.
2. Broj članova Centralnog/Lokalnog saveta je ____.
3. Centralni/Lokalni omladinski savet dužan je da obezbedi ravnopravnu i sveobuhvatnu zastupljenost, pri čemu najmanje 30% članova čine devojke, najmanje 20% mladi iz nevećinskih zajednica i najmanje 10% osobe sa invaliditetom.
4. Iako Centralni savet, po svojoj prirodi, ne proističe iz lokalnih omladinskih saveta, članovi lokalnih omladinskih saveta imaju pravo da budu predloženi i izabrani u Centralni omladinski savet i obrnuto.

Značenje: Centralni/Lokalni omladinski savet definiše se kao neformalno savetodavno, zagovaračko i monitoring telo.

Važnost: Pojašnjava ulogu saveta i njegov mandat kao neformalne grupe.

Kako to formulisati: Navesti da je savet neformalno savetodavno telo sa mandatom od tri (3) godine. Precizirati da mora obezbediti jednaku zastupljenost, pri čemu najmanje 30% članova čine žene, 20% pripada nevećinskim zajednicama, a 10% osobama sa invaliditetom u Centralnom omladinskom savetu. Za Lokalni omladinski savet navesti da će standardi inkluzivne zastupljenosti nevećinskih zajednica i osoba sa invaliditetom biti zasnovani na relevantnim demografskim podacima. Objasniti odnos između članova Centralnog i Lokalnog saveta.

Član 6 Predsedništvo Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta

1. Predsedništvo Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta je najviše upravljačko telo i ovlašćeni predstavnik Centralnog/Lokalnog saveta.
2. Predsedništvo Centralnog/Lokalnog omladinskog

Značenje: Definiše predsedništvo kao najviše upravljačko telo.

Važnost: Uspostavlja lidersku ulogu predsedništva i njegovu nadležnost.

saveta čine predsednik i potpredsednici, uz podršku jednog (1) sekretara bez prava glasa.

3. Predsedništvo Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta biraju članovi Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta javnim glasanjem.
4. Skupština može raspustiti predsedništvo sa 50+1 posto glasova svojih članova, ako je ono teško prekršilo svoje radne dužnosti.

Kako to formulisati: Navesti da je predsedništvo najviše upravljačko telo i ovlašćeni predstavnik Saveta. Opisati njegov sastav (predsednik, potpredsednici i sekretar bez prava glasa). Objasniti da predsedništvo biraju članovi Saveta i da ga skupština može razrešiti u slučaju težih povreda dužnosti.

Član 7 Predsednik

1. Predsednik Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta odgovoran je da:
 - 1.1. Organizuje sastanke Centralnog/Lokalnog saveta i predsedava njima;
 - 1.2. Obezbedi izradu godišnjeg akcionog plana Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta;
 - 1.3. Potpisuje akte koje je usvojio Centralni/Lokalni omladinski savet i obezbedi njihovo sprovođenje;
 - 1.4. Obezbedi i usmerava rad i funkcionisanje Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta u skladu sa Osnivačkim aktom;
 - 1.5. Preduzima mere za sprovođenje akcionog plana i zaključaka sa sastanaka Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta;
 - 1.6. Predstavlja Centralni omladinski savet pred centralnim javnim institucijama / predstavlja Lokalni omladinski savet pred lokalnim javnim institucijama i na sastancima koje organizuje Centralni omladinski savet.

Značenje: Navodi odgovornosti predsednika.

Važnost: Definiše lidersku ulogu predsednika i njegove/njene dužnosti.

Kako to formulisati: Navesti nadležnosti predsednika: organizovanje i predsedavanje sastancima, izrada akcionog plana, potpisivanje akata, obezbeđivanje poštovanja Osnivačkog akta, sprovođenje akcionog plana i predstavljanje saveta u spoljnim odnosima.

Član 8 Potpredsednici Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta

1. Centralni omladinski savet ima četiri (4) potpredsednika / Lokalni omladinski savet ima dva (2) potpredsednika.
2. Potpredsednik Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta odgovoran je da:
 - 2.1. Menja predsednika ili predsednicu kada su odsutni;
 - 2.2. Pruža podršku predsedniku u izvršavanju dužnosti i nadležnosti navedenih u članu 2. ovog pravilnika;
 - 2.3. Predvodi odbore, upravlja radom članova odbora i obezbeđuje sprovođenje nadležnosti i obaveza odbora.

Značenje: Definiše nadležnosti potpredsednika.

Važnost: Pojašnjava podršku koju pružaju potpredsednici i njihove konkretne dužnosti.

Kako to formulisati: Precizirati broj potpredsednika za Centralni i Lokalni savet. Navesti njihove nadležnosti: menjaju predsednika u njegovom odsustvu, pružaju podršku predsedniku u radu, predsedavaju odborima i rukovode radom odbora.

Član 9 Sekretar

1. Sekretar Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta odgovoran je da:
 - 1.1. Obezbedi administrativno funkcionisanje Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta;
 - 1.2. Planira i vodi evidenciju sastanaka;
 - 1.3. Upravlja komunikacijom i dokumentacijom;
 - 1.4. Obezbedi da Centralni/Lokalni omladinski savet postupa u skladu sa propisanim procedurama.

Značenje: Navodi odgovornosti sekretara.

Važnost: Definiše administrativnu i proceduralnu podršku koju pruža sekretar.

Kako to formulisati: Nabrojati nadležnosti sekretara: obezbeđivanje administrativnog napretka, planiranje i vođenje zapisnika sa sastanaka, upravljanje komunikacijom i dokumentacijom, evidentiranje i arhiviranje dokumenata radi očuvanja institucionalne memorije Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta, kao i obezbeđivanje poštovanja procedura.

Član 10 Članovi Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta

1. Članovi Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta odgovorni su da:
 - 1.1. Učestvuju na sastancima Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta;
 - 1.2. Predlažu teme za diskusiju i aktivnosti;
 - 1.3. Učestvuju u donošenju odluka i preuzimaju inicijative za sprovođenje plana rada Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta;
 - 1.4. Doprinosu izradi dokumenata Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta;
 - 1.5. Aktivno učestvuju u radu odbora Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta.

Značenje: Definiše odgovornosti članova saveta.

Važnost: Pojašnjava očekivani nivo učešća i doprinosa članova.

Kako to formulisati: Navesti odgovornosti članova: učestvovanje na sastancima, predlaganje tema za raspravu i aktivnosti, učešće u donošenju odluka, doprinos izradi dokumenata i aktivno učešće u radu odbora.

Član 11 Odbori

1. Centralni/Lokalni omladinski savet može formirati odbore radi pokrivanja svih oblasti od interesa za mlade.
2. Centralni omladinski savet ima četiri (4) odbora / Lokalni omladinski savet ima dva (2) odbora.
3. Odbori Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta su:

Primer za Centralni savet:

 - 3.1. Odbor za politike i zagovaranje (fokusira se na savetovanje javnih institucija, prepoznavanje potreba mladih i zagovaranje pitanja mladih. Obezbeđuje praćenje sprovođenja politika).
 - 3.2. Odbor za podršku lokalnim

Značenje: Opisuje organizaciju i funkcionisanje odbora unutar Saveta.

Važnost: Omogućava Savetu da se fokusira na posebne oblasti interesa i stručnosti.

Kako to formulisati: Navesti da Savet može biti organizovan u odbore koji pokrivaju oblasti relevantne za mlade. Precizirati broj odbora za Centralni savet i lokalne savete. Navesti primere oblasti rada odbora (politike i zagovaranje, podrška lokalnim savetima, partnerstva, događaji i konferencije). Navesti da odbore predvode potpredsednici. Navesti da odbori mogu biti formirani na osnovu

savetima (fokusira se na pružanje podrške lokalnim omladinskim savetima u njihovim aktivnostima i funkcionisanju); ovaj odbor je obavezan, s obzirom na to da na osnovu člana 31. Pravilnika Centralni omladinski savet deluje kao mentor lokalnim omladinskim savetima;

3.3. Odbor za partnerstva i saradnju (odgovoran za uspostavljanje partnerstava sa institucijama, organizacijama građanskog društva i međunarodnim organizacijama).

3.4. Odbor za događaje i konferencije (organizacija događaja, uključujući godišnju konferenciju mladih i javne sastanke).

Primer za Lokalni savet:

3.1. Odbor za politike i zagovaranje (fokusira se na savetovanje javnih institucija, prepoznavanje potreba mladih i zagovaranje pitanja mladih. Obezbeđuje praćenje sprovođenja politika).

3.2. Odbor za događaje i partnerstva (fokusira se na saradnju sa Centralnim savetom, organizovanje događaja i uspostavljanje partnerstava sa institucijama, organizacijama građanskog društva i međunarodnim organizacijama).

4. Odbori Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta mogu biti zasnovani na strukturi oblasti koje proizlaze iz Strategije za mlade.
5. Odbore Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta predvode potpredsednici, koji obezbeđuju vođenje evidencije o radu i predstavljaju odbor na sastancima

oblasti definisanih Strategijom za mlade.

unutar i van Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta, kao i pred centralnim/lokalnim javnim institucijama.

Član 12 **Uslovi za članstvo u** **Centralnom/Lokalnom omladinskom** **savetu**

1. Svi članovi Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta moraju:
 - 1.1. Prihvatiti Osnivački akt;
 - 1.2. Obavezati se na ostvarivanje ciljeva Saveta;
 - 1.3. (ukoliko postoje drugi posebni uslovi, navesti ih ovde).
2. Članstvo u Centralnom/Lokalnom omladinskom savetu otvoreno je za svako lice koje ispunjava uslove utvrđene u stavu 1. ovog člana, bez obzira na rasu, boju kože, pol, jezik, veroispovest, političko ili drugo mišljenje, etničko ili socijalno poreklo, pripadnost nekoj zajednici, imovno, ekonomsko ili socijalno stanje, seksualnu orijentaciju, rođenje, invaliditet ili bilo koji drugi lični status.
3. Centralni/Lokalni omladinski savet imenuje nove članove u sledećim slučajevima:
 - 3.1. Kada neki član podnese ostavku;
 - 3.2. Kada član više ne ispunjava uslov starosne granice za mlade;
 - 3.3. Kada predsedništvo Centralnog/Lokalnog saveta predloži razrešenje bilo kog člana zbog povrede pravilnika o radu, na primer:
 - 3.3.1. Stalno, odnosno učestalo neopravdano odsustvovanje sa aktivnosti i sastanaka

Značaj: Obezbeđuje da su članovi posvećeni ciljevima Saveta i da se pridržavaju njegovih propisa.

Kako to formulisati: Navesti uslove za članstvo: prihvatanje Osnivačkog akta, posvećenost ostvarivanju ciljeva Saveta i druge posebne uslove, ukoliko postoje. Navesti da je članstvo otvoreno za sva lica koja ispunjavaju kriterijume, bez pravljenja razlike po bilo kom osnovu. Navesti razloge za imenovanje novih članova (ostavka, prestanak ispunjavanja starosnog uslova, povrede propisa). Precizirati postupak razrešenja (odlukom dvotrećinske većine). Objasniti postupak izbora novih članova sa rezervnih lista, kao i trajanje njihovog mandata.

3.3.2. Povreda kodeksa ponašanja i etike;

3.3.3. Neizbegavanje sukoba interesa i/ili povreda načela lojalnosti prema Centralnom/Lokalnom savetu.

4. Član se razrešava odlukom donetom dvotrećinskom (2/3) većinom glasova članova Centralnog/Lokalnog saveta.
5. Novi član se bira u skladu sa rasporedom sa liste rezervnih članova.
6. Mandat novog člana traje samo do isteka mandata Centralnog/Lokalnog saveta.

Član 13 **Učestvovanje u aktivnostima omladinskog saveta**

1. Svi članovi Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta dužni su da redovno učestvuju u aktivnostima Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta.
2. U slučaju odsustva, član je dužan da u pisanom obliku obavesti predsedništvo Saveta o razlozima neučestvovanja.
3. U slučaju neopravdanog neučestvovanja u aktivnostima i na sastancima Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta više od tri (3) puta uzastopno, predsedništvo ima pravo da zatraži razrešenje tog člana iz Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta.

Značenje: Naglašava značaj redovnog učešća članova.

Značaj: Obezbeđuje da savet ima aktivne i posvećene članove.

Kako to formulisati: Navesti da su članovi dužni da redovno učestvuju u radu. Propisati obavezu članova da obaveste predsedništvo o odsustvu. Predvideti pravo predsedništva da zatraži razrešenje člana u slučaju neopravdanih izostanaka.

Član 14 **Opšti sastanci Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta**

1. Centralni/Lokalni omladinski savet sastaje se najmanje dva

Značenje: Utvrđuje minimalnu učestalost održavanja opštih sastanaka.

- puta godišnje radi razmatranja procesa sprovođenja plana rada.
2. Centralni/Lokalni omladinski savet predstavlja glas mladih na sastancima komisije za mlade / Centralnog omladinskog saveta.

Značaj: Obezbeđuje da se savet redovno sastaje radi razmatranja plana rada i unapređenja interesa mladih.

Kako to formulisati: Navesti da se savet mora sastajati najmanje dva puta godišnje, odnosno četiri puta godišnje ukoliko se odnosi na Centralni omladinski savet. Navesti da savet predstavlja glas mladih na relevantnim sastancima.

Član 15 **Zapisnik sa sastanka**

1. Na kraju svakog sastanka Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta, sekretar sačinjava zapisnik sa sastanka, koji se dostavlja članovima Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta.
2. Na početku svakog sastanka Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta, članovi usvajaju zapisnik sa prethodnog sastanka.

Značenje: Uspostavlja postupak vođenja i usvajanja zapisnika sa sastanaka.

Značaj: Obezbeđuje tačno vođenje evidencije i odgovornost u radu.

Kako to formulisati: Propisati obavezu sekretara da nakon svakog sastanka sačini zapisnik i dostavi ga članovima. Navesti da članovi usvajaju zapisnik na početku narednog sastanka. Propisati da se zapisnici uredno arhiviraju i da su dostupni svim članovima Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta.

Član 16 **Rešavanje sporova**

1. Sporovi između članova i tela izabраниh od strane skupštine rešavaju se mirnim putem u skladu sa Osnivačkim aktom i internim pravilima Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta.

Značenje: Opisuje postupak rešavanja sporova unutar saveta.

Značaj: Obezbeđuje mehanizam za mirno i sporazumno rešavanje nesuglasica.

Kako to formulisati: Navesti da se sporovi rešavaju sporazumno, u skladu sa Osnivačkim aktom i internim pravilima.

Član 17 Izveštavanje

1. Centralni/Lokalni omladinski savet dužan je da jednom godišnje dostavi Agenciji za mlade / opštinskoj direkciji za mlade godišnji narativni i finansijski izveštaj o sprovođenju aktivnosti.
2. Godišnji narativni izveštaj dostavlja se skupštini Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta radi informisanja.
3. Izveštaj za prethodnu godinu podnosi se najkasnije do petnaestog (15) februara naredne godine.

Značenje: Propisuje obavezu dostavljanja godišnjih izveštaja opštinskoj Agenciji za mlade / Direkciji.

Značaj: Obezbeđuje odgovornost i transparentnost u radu saveta.

Kako to formulisati: Propisati obavezu saveta da dostavlja godišnji narativni i finansijski izveštaj. Navesti da se narativni izveštaj dostavlja skupštini radi informisanja. Precizirati rok za dostavljanje izveštaja (15. februar).

Član 18. Izmenе Pravilnika o radu

Izmenе ovog pravilnika o radu donose se na isti način i po istoj proceduri po kojoj je Pravilnik usvojen.

Značenje: Precizira kako Pravilnik o radu može biti izmenjen.

Značaj: Obezbeđuje mehanizam za ažuriranje Pravilnika kada je to potrebno.

Kako to formulisati: Navesti da se izmenе i dopune Pravilnika donose po istoj proceduri kao i njegovo prvobitno usvajanje.

Član 19. Usvajanje

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom njegovog usvajanja od strane skupštine Centralnog/Lokalnog omladinskog saveta

Značenje: Navodi kada Pravilnik o radu stupa na snagu

Značaj: Pojašnjava datum početka važenja Pravilnika.

Kako to formulisati: Navesti da Pravilnik o radu stupa na snagu kada ga usvoji Centralni/Lokalni omladinski savet.

ANEKS 6: Primer godišnjeg plana rada i budžeta Centralnog omladinskog saveta i Lokalnog omladinskog saveta

Oblast delovanja	Cilj	Specifični ciljevi	Aktivnosti	Vremenski okvir	Nadležni odbor / odgovorno lice	Resursi	Očekivani rezultat	Načini verifikacije
Ovo treba uskladiti sa ključnim oblastima utvrđenim u Strategiji za mlade (npr. obrazovanje, zapošljavanje, zdravlje, učešće, itd).	Opšta izjava o tome šta savet želi da postigne u određenoj oblasti.	Konkretni, merljivi, ostvarivi, relevantni i vremenski ograničeni (SMART) koraci koji doprinose ostvarivanju ukupnog cilja.	Konkretna aktivnosti koje će se preduzeti radi ostvarivanja svakog pojedinačnog cilja.	Raspored za sprovođenje svake aktivnosti.	Dodeljivanje odgovornosti za svaku aktivnost određenom odboru ili pojedincu unutar Saveta.	Budžet predviđen za svaku aktivnost.	Očekivani rezultati sprovedenih aktivnosti. Gde je moguće, rezultati treba da budu kvantifikovani.	Dokaz da je aktivnost sprovedena.
A. Na primer, učešće mladih	1 Na primer, jačanje učešća mladih u lokalnim procesima donošenja odluka.	1.1. Na primer, obezbediti da se perspektive mladih predstave na najmanje tri (3) zasedanja skupštine opštine (SO) tokom 2026.	1.1.1 Na primer, pripremiti i dostaviti skupštini opštine preporuke javnih politika o pitanjima koja se tiču mladih.	Q1. Na primer, K3–K4, 2026.	Na primer, Odbor za politike i zagovaranje.	Na primer, paušalni iznos za aktivnost 1.1.1 (prostor za sastanke, kafe-pauze, ručak, prevoz učesnika, materijali).	Na primer, perspektive mladih se u sve većoj meri uzimaju u obzir u okviru konsultacija o praktičnim politikama.	Na primer, broj učesnika; broj preporuka; zapisnik sa sastanka; fotografije.
B.	2	2.1.	2.1.1.	k3	Predsednik
c.	3	3.1.	3.1.1.	k2	Potpredsedni
...

Organization for Security and
Co-operation in Europe
Mission in Kosovo